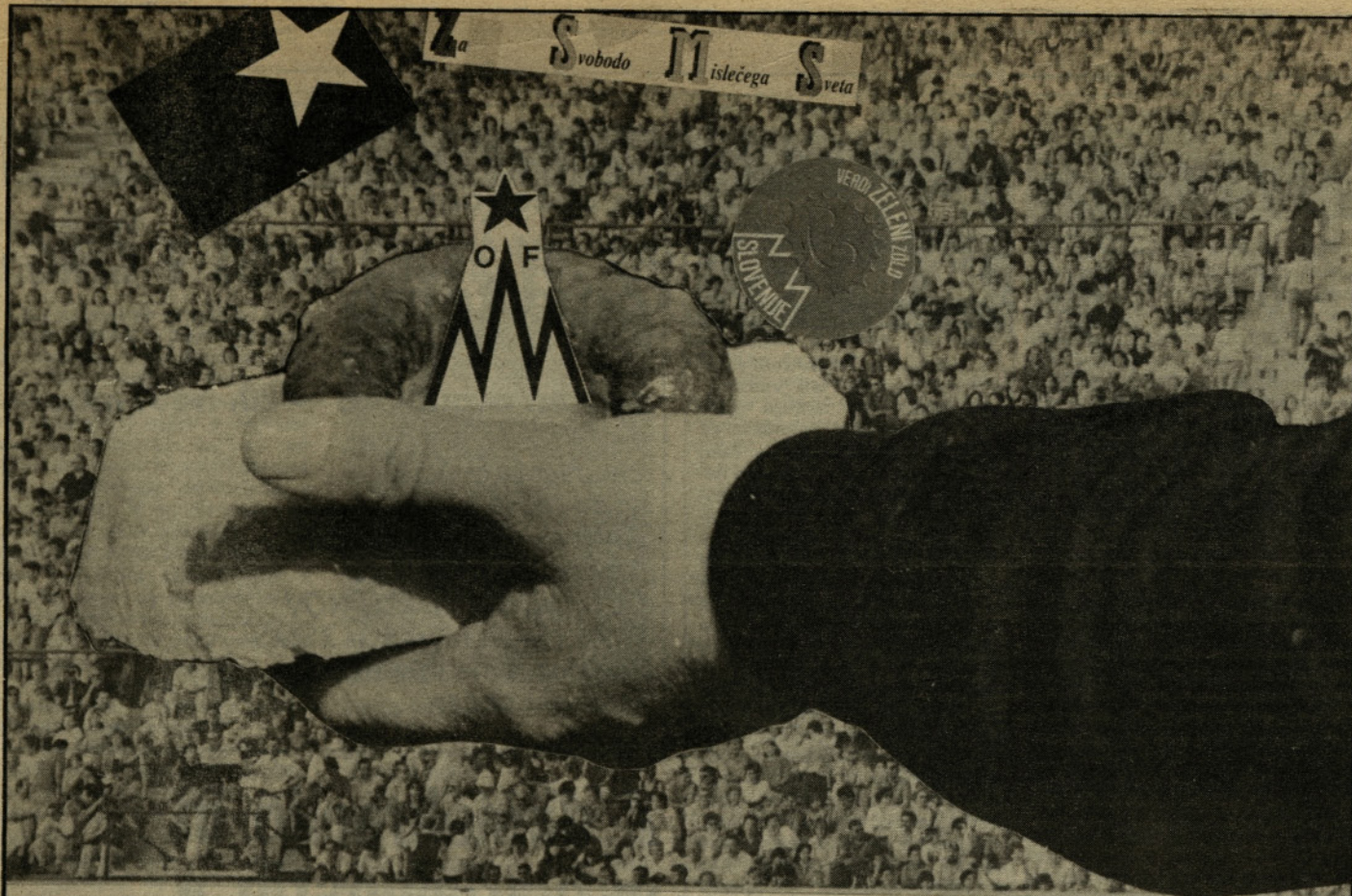

EVROPA ZDAJ!

Z Jugoslavijo k Evropi

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1989

1119890767, 11

COBISS

ŠAVINJSKI OBČAN

Leto XII
Številka 11
November 1989

SZDL naj ne bi bila stranka

V prihodnjih dneh programske seje krajevnih konferenc SZDL

»Na razširjeni seji predsedstva Občinske konference SZDL Žalec, ki so se je udeležili tudi predsedniki in sekretarji krajevnih konferenc SZDL, le-ta je bila 10. novembra, kot gost pa se je udeležil tudi sekretar republiške konference SZDL Slovenije, Dušan Semolič, smo obširno spregovorili o prenovi SZDL ter o pripravi na volitve 1990.

Na seji smo se dogovorili, da krajevne konference SZDL do 5. decembra opravijo programske seje; tam, kjer je potrebno, pa tudi programsko-volilne seje.

Pomislekov, ali naj se SZDL v

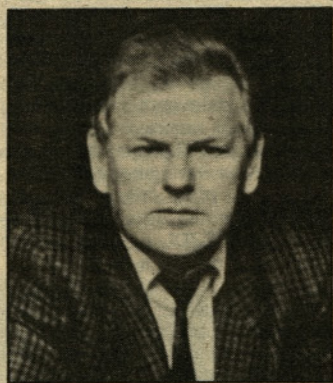
bodoče pretvori v stranko ali ne — ni. SZDL se ne bo pretvorila v stranko, ker ima svoj jasen in začrtan politični profil. Vizija je tradicionalno izročilo OF slovenskega naroda, zato bo ostala organizacija individualnih članov, kolektivnih članov in številnih združenj, ki se že sedaj povezujejo v naših vrstah.

Predvsem se moramo opredeliti do osnutka programa, ki nam ga je posredovala Republiška konferenca SZDL, ter da istočasno sprejmemo smernice delovanja krajevnih konferenc SZDL. Na programskih sejah KK SZDL je

prav, da se tudi celovito oceni delo krajevnih konferenc in celotno delo in življenje v posameznih krajevnih skupnostih.

Želimo, da v obdobju programskih sej po krajevnih konferencah SZDL bolj kot doslej namenijo več pozornosti evidentiranju kandidatov za najodgovornejše funkcije za naslednje mandatno obdobje v skupščini občine Žalec. S tem, da ponovno poudarjamo, da se moramo s predvidenim kandidatom v postopku evidentiranja pogovoriti in dobiti pristanek. Želimo, da imamo do občinske programske seje čimveč predlogov.

Večjo pozornost kot do sedaj pa je potrebno posvetiti včlanjevanju v Socialistično zvezo. Pozornost je potrebno dati novi zasnovi članske izkaznice ter pobiranju članarine. Dogovorjeno je, da

Milan Zupanc

članarina ostane krajevnim konferencam kot pomoč pri sklicevanju sej za aktivnosti, ki jih nudijo KK SZDL. Sicer pa je osrednja naloga v naslednjih mesecih prav pridobivanje članstva v SZDL.

Konferenca Občinske konference SZDL Žalec bo predvidoma 14. decembra, kjer bomo pregledali opravljeno delo, ob smernicah za nadaljnje aktivnosti bomo namenili pozornost prenovi — novim pravilom ter namenu volilnega zakona. Na konferenci pa bomo pregledali tudi aktivnosti na področju preobrazbe naše družbenopolitične skupnosti,« je ob zaključku dejal Milan Zupanc, predsednik Občinske konference SZDL Žalec.

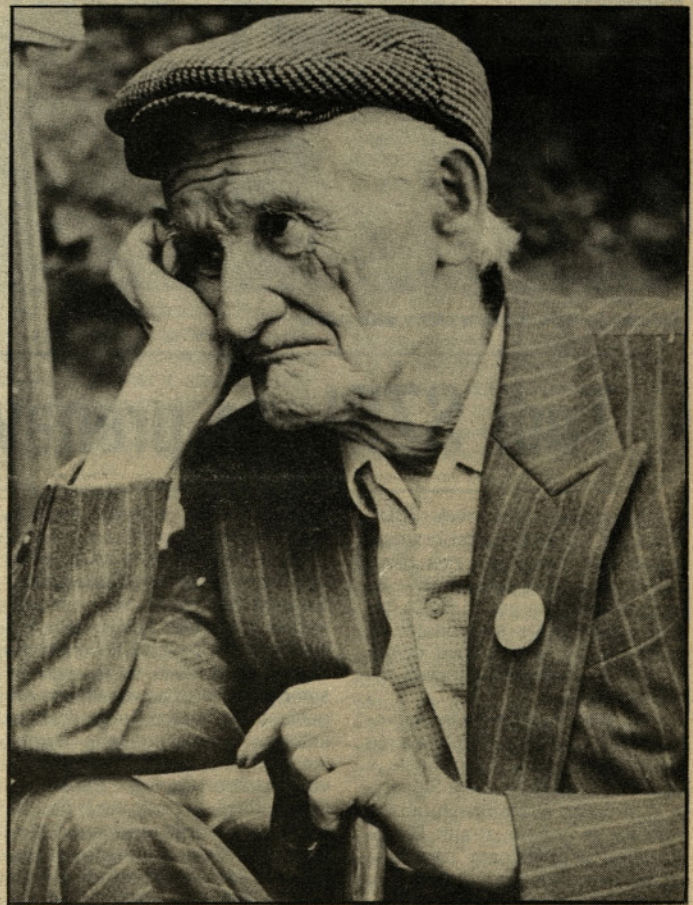
Mi ne prisluškujemo, mi prisluhnemo

13. kongres ZSMS v Portorožu

Vesoljno Slovenijo so preplavili plakati z zdaj že znanim »DOST MAM« in reklom: »Igra se končuje, na vrsti je odločilna partija.« Slogani predstavljajo bistvo sedanjega dogajanja v mladinski politični organizaciji. Končuje se namreč ples, kjer moramo vedno plesati polko, četudi ansambel igra valček ali rock 'n' roll. Končuje se tudi ideologija, da mladost pomeni norost, ki čez jarke skače.

Ko sem se pred zadnjim dnevom kongresa sprehajal ob portoroški marini, so me spreletavale neštete misli, se mi prepletale v glavi, da sem se utrujen ustavil in sedel na klopec. Na njej je sedel starejši gospod, ki je ves umirjen zrl predse v razburkano morje. Nagovoril sem ga z dober dan in vljudnim vprašanjem, tako da sva se kmalu zapletla v pogovor. Ko sva ugotovila, kdo sem in kaj počem v Portorožu, me je vljudno, a energično vprašal: »Kdo se bo sedaj brigal za mlade ljudi, ko pa vi odhajate med strukture, ki so tem skupinam ljudi zelo zelo oddaljene?« »Poglejte,« sem rekel, »najprej me moti to, da nihče ne razume tega, da mladi ljudje niso le tisti nevedni otroci, ki se spreminjajo iz pionirjev v mladince, ki opravljajo čistilne akcije, ki so tiho zato, ker so premladi, da bi vedeli, kaj je prav in kaj ni! Mladi ljudje: to so predvsem mladi delavci, ki so zaposleni v SIPu, TOMOSu in podobnih težko dihačih podjetjih, to so mladi strokovnjaki, inženirji, magistri, ekonomisti, pravniki in nešteti drugi, ki živijo za sedanjost in prihodnost. In ali ni skrb za mlade narediti pogoje za ta boljši jutri res takšne, da bo ta jutri res boljši. Predvsem ga bodo morali doživljati oni. Skrajni čas je že, da se mladost loti politike in da se zrušijo zlagane norme in predsodki, da so izkušnje splet poznavanja razmer in prakse. Res se vsako inteligentno bitje že prvič nauči, da speče, če deneš roko v ogenj. Problem je najbrž v tem, da obstajajo izkušnje, ki omogočajo večjo in novo kvaliteto in izkušnje, ki nič ne povedo. Tudi interpretacija izkušenj je različna. Mladi sodimo, da se od preteklih praks nismo naučili drugega kot predvsem biti potrpežljiv in vzdržljiv. Namesto, da bi se naučili biti eksplozivni in dosledni, zahtevati konkretne uresničitve ne meglenih obljub, smo vsi skupaj trapali v teh ali onih vodah izgubljanja časa v neproduktivnem politiziranju.«

»No, no,« me je prekinil gospod in dejal, »kako lahko dajete v nič kri in življenja, ki smo jih dali za to Slovenijo in Jugoslavijo primorski ljudje in vsi ostali borci moje generacije...« Gospod je bil prizadet in resnično je imel razloge za to prizadetost. Kot mi je pozneje povedal, mu je vojna vzela dva brata in sestro, očeta in strica. Vojna je prav go-

tovo spomin, ki se kot mora vleče v tvojem nikoli izbrisnem zaporedju bolečin in velikokrat grozodejnih prizorov, ki si jih doživel. »Ne,« sem dejal, »to vse počenjamo ravno zato, ker hočemo osmisliti tiste kakovosti v družbi, za katere so ljudje umrli. Hočemo, da ljudje lepo živijo. Hočemo, da živimo v miru, v človeka dostojnem življenju. Ne belimo pa si glave s tem, ali se bo družba, ki bo po meri naših hotenj, imenovala socializem ali kaj drugega. Samo družba bogatih posameznikov (kulturno in materialno) je bogata družba. Ne predstavljamo si bogatega življenja, življenja v velikih vilah in črnih limuzinah. Čeprav si ne delam utvar, da so tudi med nami takšni, ki si boj za oblast tako predstavljajo. Ravno zato se borimo za tehnično tako organiziran političen sistem, ki bo onemogočal korupcijo te vrste ali pa nedemokratsko ustoličenje za vse večne čase. Poglejte, gospod, celo partija je spoznala, da mora priznati svoje napake in da mora vladati zgolj po volji ljudstva in ne zgolj v njegovem imenu. Svet postaja danes res svet. Informacija povezuje vse rase in narode v ljudstvo sveta, človeštvo. Vsi rastemo s tem svetom, vsi čutimo z njim. Vsi postajamo civilizirani in razmišljamo in sočustvujemo z lačnimi v Etiopiji, s temi ali onimi političnimi begunci. Podobno razmišljajo Nemci, Francozi, Islandci in Američani, ko ob večerih ob televizorjih izvedo o zaprtih Albancih ali celo ubitih. Zakaj zahtevamo demilitarizirano Slovenijo? Vseposod razorožitveni procesi, le pri nas iščemo nove in nove sovražnike. Danes razvite dežele ne potrebujejo orožja, da bi osvojile svet. Eksploatacija manj razvitih poteka preko trga kapitala. In zakaj se več ne bojim eksploatacije kot besednega pojma? Zato, ker eksploataciji delavci na zahodu živijo človeka dostojno življenje. Ohranimo torej tiste prvine iz naše preteklosti, ki so dale človeku neko človečnost in dostojnost (to so določene pravice), izgrajujemo kulturo naših prednikov, toda ne mečimo si peska v oči takrat, ko moramo imeti oči odprte, in ne čakajmo, da se bo Evropa pojugaloslovenila, temveč postanimo in bodimo mi Evropa.« Gospod je zmajeval z glavo. Najbrž si je mislil: lačna usta in velike oči. Toda tudi on je imel nekoč velike oči in opojno moč. Tudi on je bil nekoč to, kar sem jaz danes. Sva človeka vsak s svojim zgodovinskim spominom, svojo moralo in etičnim odnosom do sveta. Tako različna, a vendar oba pošteno misliva: kako ljudem omogočiti, da bodo v tej družbi dostojno živeli. »Gospod, no povejte: Ali mi verjamete, da mislim dobro?« Starejši gospod je vstal, me nekaj minut nepremično gledal, nato me je vljudno pozdravil in odšel. Zrl sem za njim. Zdelo se mi je, kot bi opravljal starodaven obred spoštovanja starešine v magičnem svetu preteklosti.

Nato sem vstal tudi sam, odločen, da se igra ne končuje. Na vrsti so ljudje.

Fotografije strani: L. Korber

Osrednji dogodek tega meseca so bili 12. Gorjupski dnevi. Več o tem na osrednjih straneh.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Poslovalnica Žalec

POJDI TE Z NAMI:

- **FANTOM OPERE** — Dunaj, 16. december 1989
- **UGODNO: PARIZ** — ČAROBNA AZURNA OBALA
- **SILVESTROVANJE:** v Jugoslaviji, na Cipru, Rimini, Amsterdam

complete
tourist
service

Telefon:
(063) 714-155

Zaupanje v ZK se povečuje

Na programsko volilni seji so se sestali člani občinske organizacije Zveze komunistov. Izvršni sekretar Viktor Furman je najprej ocenil programsko volilne seje osnovnih organizacij, razmere v občinski organizaciji pa sekretar predsedstva Božo Andoljšek.

»Omajano zaupanje zaradi očitkov, da je ZK kriva za razmere v družbi, niso utemeljene, to vsak dan bolj dokazujemo. Bitka za demokratične procese v duhu političnega pluralizma, svobodne volitve, ustavne spremembe, preusmerjanje gospodarstva, varstva okolja in še bi lahko naštevali, že dajejo konkretne rezultate s pozitivnim predznakom. Prav to pa ponovno povečuje ugled organizacije. Uspešnost osnovnih organizacij pa je odvisna od tega, kako se lotevajo teh in še drugih za življenje pomembnih vprašanj in sposobnosti vodstva osnovne organizacije. Ko smo ocenjevali izstopanje članstva, v dobrem letu dni je izstopilo namreč kar 128 članov, so bili razlogi predvsem v

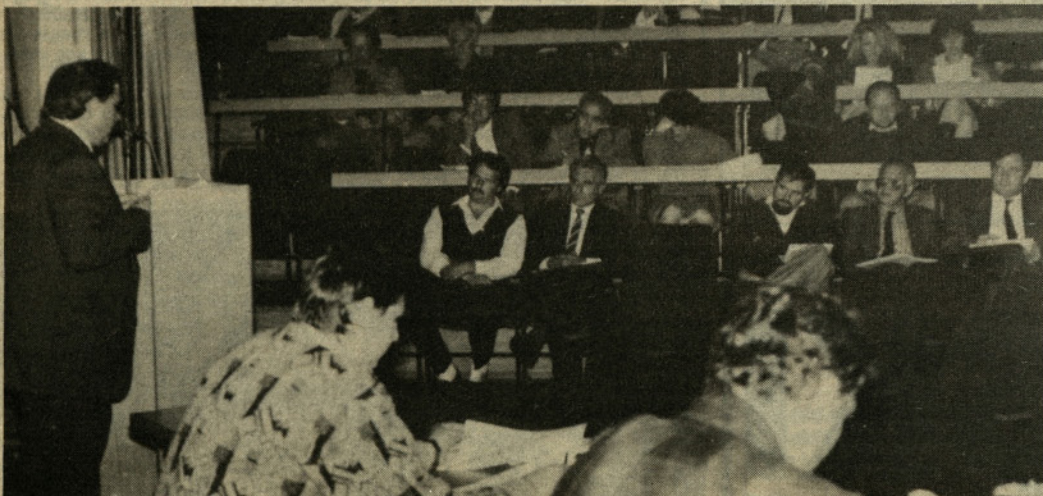
neučinkovitosti organizacije pa tudi v članarini. Prav na slednje pa občinska organizacija nima odločujočega vpliva. Sicer pa občinska organizacija trenutno šteje 1346 članov in skrb za članstvo bo v prihodnosti pomembna naloga,« je med drugim dejal Božo Andoljšek.

Na seji je bilo slišati zanimive razprave. Tone Leskovec je opozoril na grozljivi socialni položaj otrok v osnovni šoli, saj mnogi nimajo niti najnujnejše prehrane. »In če ni denarja za obnovo šolskih objektov in sodobno učno tehnologijo, potem je vprašljivo dajanje sredstev za nerazvite, če smo že sami nerazviti. Iz vrst zveze komunistov izstopajo mnogi, ki ne želijo biti več člani ZKJ, ostajajo pa oni, ki želijo biti člani ZK Slovenije. Ali je po tem še naše mesto v ZKJ, oziroma ali je še mesto ZK Srbije v jugoslovanski organizaciji, ko pa nam je jasno, kaj se dogaja na Kosovem. Hvala za tak socializem,« je dejal Tone Leskovec.

»Izobrazbena struktura zaposlenih v občini je slaba, izobrazba nima prave vrednote, brez znanja pa ne bo napredka. Tehnološki presežki bodo zahtevali prekvalifikacijo, pri tem pa lahko pomembno nalogo opravi prav Delavska univerza,« je dejal Andrej Sotošek. Vojko Kropivšek se je zavzel za ohranitev osnovnih organizacij ZK v delovnih organizacijah, Niko Rak pa je opozoril na težavne razmere v Sipu. Člani občinske organizacije so menili, da je temu kolektivu treba pomagati, delavcem pa zagotoviti socialno varnost.

Poleg članov komiteja so na volilni seji ponovno izvolili: Viktorja Furmana za izvršnega sekretarja, Boža Andoljška za sekretarja predsedstva, novi predsednik pa je Franc Tratar. Žalske komuniste bodo na republiškem kongresu zastopali Anka Krčmar, Tone Leskovec in Janko Kos, na zveznem pa Božo Andoljšek.

jk

Tokrat je bila konferenca sklepna

Tudi SZDL se prenavlja

Programske usmeritve SZDL Slovenije, sprejete na programski seji v decembru 1987, nas zavezujejo, da si v obdobju 1987—91 prizadevamo, da se bo SZDL hitreje »prenovila v sodobnejšo in učinkovitejšo organizacijo delovnih ljudi in občanov in njihovih socialističnih sil.«

Hitra demokratizacija in skokovit razvoj političnega pluralizma sta prve rezultate že prinesla s spremembami ustave SR Slovenije in množico alternativnih gibanj, zvez oz. če hočete, strank. Bodoči zakon o političnem združevanju bo tudi formalno potrdil to, da imamo pri nas več strank, kar pomeni na političnem prizorišču manj prostora za vse. Prostor, kjer so delovale dosedanje družbenopolitične organizacije (ZK, SZDL, ZSS, ZSMS, ZZB), bo (je že) naenkrat izpolnjen z množico tistih strank, gibanj, ki bi si želele izbojevati svoj delež v oblasti. Oblasti v smislu pridobitve čim večjega števila mest v parlamentu (skupščini), predvsem pa v družbenopolitičnem zboru.

V boju za ta delež oz. njegovo velikost tudi Socialistična zveza ne stoji križem rok. Zavedamo se, da takšna, kot je bila doslej, (ob vsem spoštovanju njene dolgotrajne zgodovine) ne bo več nikdar. Zato so strokovne službe RK SZDL že pripravile osnutek programa in izhodišča za spremem-

bo statuta, ki predvideva naslednje spremembe:

● V pogojih hitro se spreminjajočega političnega prostora v Sloveniji tudi SZDL ne more biti več organizacija VSEH delovnih ljudi in občanov in VSEH organiziranih socialističnih sil. Postala bo samostojna družbenopolitična organizacija s svojim programom, v katerem bo opredeljena demokratična in socialistična vizija razvoja družbe. Člani — posamični in kolektivni — bodo torej tisti, ki bodo tak program sprejemali. Poleg posamičnih in kolektivnih članov pa bomo ostali odprti tudi za posameznike in organizacije ter stranke, ki se bodo želele vključiti le pri obravnavi posameznih vprašanj.

● Osnovna celica delovanja bo še vedno krajevna organizacija, ki bo tudi mesto za včlanjanje posameznikov v SZDL. Tukaj se bo tudi pobirala članarina, ki bo simbolična in bo v celoti ostala krajevni organizaciji SZDL. Ker odslej ne bo več vsak krajan član SZDL, čaka krajevne organizacije na terenu predvsem veliko dela pri pridobivanju članov. Tako se bo v veliki meri dosedanje delovanje SZDL zrcalilo v številu članstva v prihodnje.

● V organih in oblikah organiziranosti bodo seveda sodelovali predstavniki vseh tistih, ki se bodo odločili za delovanje znotraj

SZDL. Ob tem bomo zagotavljali, da bo večina delegatov v organih izhajala iz krajevnih organizacij, manj pa iz kolektivnih članov. S tem želimo zagotoviti ukvarjanje organov predvsem s tistimi problemi, ki jih bodo zaznali člani na terenu.

● Omeniti velja tudi predlog, naj se SZDL preimenuje v SOCIALISTIČNO ZVEZO SLOVENIJE. V želji, da bi oblikovali krajše ime, ki so ga bo lažje zapomniti, ki bi hkrati odražalo ustrezno vsebino, smo se odločili predlagati naziv, ki je v splošni rabi že sedaj.

S tem člankom sem le na kratko želel prikazati, kaj in kako bomo delali v Socialistični zvezi (SZDL) v prihodnje. Podrobneje o tem, kaj govori tudi osnutek programa delovanja v letu 1990, ki je v javni razpravi v krajevnih organizacijah, objavljen pa je tudi v tej številki Savinjskega občana.

Osnutek programa je le nadgradnja osnutka dela Republiške konference SZDL oz. določene: prenešene naloge le-tega na občinski nivo.

Če imate kakršnokoli pripombo na program, predlog za izboljšanje ali dopolnitev, ga posredujte svoji krajevni organizaciji SZDL ali neposredno občinski konferenci SZDL Žalec.

Kristijan Markovič

Zakaj moram biti član ZKJ?

V Zvezo komunistov sem vstopil pred dvajsetimi leti. Vseskozi sem skušal biti aktiven član, predvsem pa sem si prizadeval za napredek in boljše življenje. Tako kot mnogi sem verjel, da smo napredna in avantgardna organizacija, sedaj pa vse bolj spoznavam, da ni tako. Nisem se še odločil za izstop, kar so mnogi že storili. Vsi niso karieristi, kot je to mnogokrat slišati. Za tistimi, ki pa so, nam ni treba biti žal. Prav ti pa danes najbolj kritizirajo Zvezo komunistov in se posmehujejo tistim, ki v tej organizaciji še vztrajajo. Mnogi so izstopili tudi zaradi članarine. Mene pa bolj kot članarina moti, da se nesmotno trošita čas in denar za neplodne seje, še zlasti na zvezni ravni. Zato predlagam občinskemu komiteju, naj sproži pobudo za spremembo statuta, ki bo omogočala tudi drugačno možnost plačevanja članarine, torej naj bi članarina omogočila delovanja občinske in republiške organizacije. Potrebno je tudi razmisliti, ali potrebujemo medobčinske svete, z njihovo ukinitvijo bi tudi lahko zmanjšali članarino. Prevetriti pa je treba stroške na vseh ravneh, potem najbrž na članarino ne bi bilo več pripomb. Skratka za organe ZK, ki delujejo v nasprotju z interesi članstva, nisem pripravljen plačevati članarine, pri tem mislim še zlasti na zvezne organe, ker pa nam jemljejo osnovne človekove pravice, pa še toliko manj.

kj

Pripombe na sindikalne dokumente

V prostorih skupščinske dvorane so se v začetku novembra sestali člani konference občinskega sindikalnega sveta in obravnavali program »neodvisni sindikat«, predlog sprememb in dopolnitev statuta Zveze sindikatov Slovenije.

Oba dokumenta so sicer sprejeli, v razpravi pa opozorili na vrsto pomanjkljivosti. Ugotavljali so, da je program »Neodvisni sindikat« preobširen in premalo konkreten. Zavzeli so se za stalno prilagajanje delovanja sindikata družbenim razmeram in iskanje takšnih rešitev, ki bodo v prid delavcu.

V sindikatu je potrebna enotnost, učinkovitost, sicer bodo delavci še bolj nezaupljivi do te organizacije. Tudi položaj sindikata v kolektivni pogodbi ni dovolj jase, so med drugim zapisali v stališčih konference. Precej pripomb so člani konference imeli tudi na statut Zveze sindikatov Slovenije, še zlasti na bodočo organiziranost in povezovanje od osnovne organizacije do Zveze sindikatov Slovenije. Članstvo naj se organizira po delovno-proizvodnem načelu, so med drugim zapisali v stališčih.

ik

Vsem delovnim ljudem in občanom

čestitamo

za dan republike — 29. november

Skupščina občine
Izvršni svet
Občinska konferenca SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski odbor ZZB NOV
Občinska konferenca ZSMS
Samoupravne interesne skupnosti
Savinjski občan

Z demokracijo in ustvarjalnostjo v bogatejše življenje

Nekaj izhodišč iz programa republiške konference SZDL, ki se navezujejo na drugi del programa, ki bi naj konkretnije opredelili določena izhodišča občinskega programa SZDL.

Teze naj služijo za izdelavo programov krajevnih konferenc SZDL.

I. STORIMO VSE ZA MATERIALNO IN DUHOVNO BOGATEJŠE ŽIVLJENJE

— Skrb za družino in otroka mora priti v pristojnost samostojnih upravnih organov. V okviru občine je potrebno zagotoviti materialne možnosti, da bodo mlade družine lahko v prihodnje smelo načrtovale družine.

— Animirati bolj kot do sedaj komisije za socialno varstvo v občini in krajevnih skupnostih. Organizacija Rdečega križa v občini in po krajevnih skupnostih pa mora dosledno evidentirati socialno ogrožene občane na območju občine ter ažurno obveščati socialne delavce Centra za socialno delo Žalec.

— V primeru, da se v kakšni organizaciji pripravlja stečajni postopek, ali da se občutno zmanjša standard delavcem, je potrebno zahtevati od socialnih delavcev v občini, da se takoj povežejo s kadrovsko službo DO za predhodne priprave — spiske socialno ogroženih delavcev. Predvsem bo potrebno večjo pozornost posvetiti številnejšim družinam.

— Preko sistema pokojninsko-invalidskega zavarovanja doseči spremembo zakona, da bi delavec, ki se upokoji s polnimi pogoji, prejel nad 60 % tekočega osebnega dohodka (sedaj je to 30—40 %).

— Izenačitev pogojev gospodarjenja v družbenem in zadržnem ter zasebnem sektorju.

— Ohranitev kompleksov zemljišča za proizvodnjo.

— Varovanje kmetijskih zemljišč in usposabljanje novih kmetijskih površin.

— Osveščenost kmetov in drugih občanov, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo, za pravilno in točno uporabo pesticidov in nevarnih gnojil (ekološki problem).

— Skrb za socialno varnost kmetov (pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje). Večja skrb občine kot do sedaj. Vztrajati, da se spremeni zakonodaja.

— Športu in rekreaciji dati mesto, ki mu pripada v razvoju otrok, tekmovalni šport in rekreacija pa naj bosta odvisna tudi od sponzorstva in samoprispevka rekreativcev.

II. NAŠ CILJ JE VISOKA RAVEN ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN:

— V javni razpravi o ustavi in zakonih zahtevajmo takšen pravni red, ki ne bo le omogočal uveljavitev človekovih pravic, ampak bo tudi preprečeval zlorabo.

— zagotovimo, da Savinjski občan postane do konca odprta za različne pobude in poglede ter v njem predstavljajmo svoje programske zahteve in argumente ter programe in zahteve, ki se bodo vključili v SZDL, in tudi vseh ostalih političnih subjektov,

— zahtevamo od vseh organov, ki se ukvarjajo s prometno preveritvijo, učinkovitejše delo in večji nadzor skupščine nad delovanjem vseh sestavnih SLO iz pristojnosti občine in porabe finančnih sredstev v te namene.

III. POSTANIMO PRAVNA DRŽAVA:

— ob večanju pristojnosti izvršnih svetov in upravnih organov zagotoviti, da bodo imeli na pripravo skupščinskih odločitev vpliv tudi strokovni organi in organizacije ter posamezniki. Hkrati zaostri tudi odgovornost izvršnih svetov za predlagane odločitve,

— v kandidacijskih postopkih zagotoviti enake možnosti vsem kandidatom in predstavitev njihovih programov,

— na neposrednih in tajnih volitvah mora volilna zakonodaja omogočiti kandidiranje sposobnih in uveljavljenih posameznikov in mladih strokovnjakov, ne glede na pripadnost političnim in strokovnim organizacijam,

— zagotoviti predstavitev programa Socialistične zveze široki javnosti in javno delovanje vodilnih funkcionarjev; kandidatom, ki bodo sprejemali program SZDL, nuditi vsestransko pomoč v predvolilnih fazah,

— zahtevamo, da se uredi sistemsko finansiranje krajevnih skupnosti, kar bo omogočilo njihovo učinkovitejše delo. V delu KS naj bo več svobode, svoje mesto v njej pa naj najdejo vsi interesi, ki jih ljudje v posamezni KS prepoznajo za svoje,

— prizadevamo si za to, da postanemo »eksperimentalna občina« in na osnovi naših ter tudi drugih izkušenj oblikujemo takšno obliko samouprave v skupščini, ki bo strokovna, učinkovita in racionalna,

— ostajamo še naprej odprti za vse družbene organizacije in društva, ki želijo delati v našem okviru.

IV. JUGOSLAVIJA MORA POSTATI DRŽAVA MIRU IN NAPREDKA:

— mednarodne odnose razvijamo v duhu dobrega sodelovanja in upoštevanja ter spoštovanja različnosti in pravice do drugačnega mišljenja,

— ne sprejemamo tez o bolj ali manj zaslužnih narodih in odločanja o življenjskih interesih Jugoslavije brez konsenza,

— ustava SFRJ naj bo akt, v katerem si bomo urejali le-to, kar se bomo skupaj dogovorili vsi narodi in narodnosti.

V. VSTOPIMO V ZDRUŽENO EVROPO:

— sodelovanje s Slovenci, ki živijo v okviru skupnega slovenskega kulturnega prostora, bomo v okviru možnosti razvijali naprej (Bilčevs, Šmihel),

— kot pokrovitelji Slovenskega kulturno-športnega društva Oton Župancić iz Salzburga bomo še naprej sodelovali z njimi in od izvršnega sveta zahtevali, da za to zagotovi ustrezne pogoje. Za to sodelovanje bi morali skupaj dogovoriti kriterije financiranja v okviru proračuna SR Slovenije.

V kakšen svet stopamo?

24. oktober — dan Združenih narodov je praznik vseh ljudi sveta, še posebej dan nas, ki delujemo v vzgoji za mir in razumevanje v svetu, v duhu internacionalizma in prijateljstva. Svoj dan smo klubci OZN in naše mentorice preželi v prijetnem snidenju na OŠ Peter Šprajc-Jur, kjer nismo le praznovali, ampak je naše srečanje potekalo v delovnem vzdušju. V ekološki delavnici nas je pozdravila Tea Finžgar Plavčak, strokovna sodelavka OK ZSMS Žalec, in predstavila ekološki program ZSMS, predstavnica sekretariata za urejanje prostora, varstvo okolja in gradbeništvo SO Žalec Breda Klemencič nam je zanimivo prikazala skrb za zdravo okolje skozi zgodovinska obdobja in kakšna sta stanje ter pravna

ureditev varstva okolja.

V pogovoru se je nato oblikovala naslednja poslanica: »Mi, mladi, trdno verjamemo v svojo moč, da bomo ustvarili boljši jutri. Obvarovati moramo sedanje in bodoče rodove pred strahotami vojne, ustvariti torej prihodnost brez nasilja, znova potrjujemo vero v temeljne človekove pravice. Ustvariti moramo pogoje, v katerih bosta obveljali pravičnost in spoštovanje. Doseči želimo večje razumevanje in občutek dolžnosti do življenja na zemlji, kar se kaže tudi v naši skrbi za zdravo okolje.

Zato, ljudje, prenehajmo z nasiljem nad naravo! Človeštvo mora postati sestavni del narave, ki bo skrbel za ta planet in ohranjal življenje in naravo.

Mladi zaskrbljeno spremljamo

zastrašujoča dejstva, kot so: vedno manj plodne zemlje, pitne vode, manj surovin, umiranje gozdov, onesnažen zrak, izumiranje rastlinstva in živalstva, luknja v ozonu, ogroženo zdravje ljudi...

Kakšen svet nam boste zapustili? In kakšnega bomo svojim otrokom zapustili mi?

Ljudje so predolgo od narave le jemali, namesto da bi živeli z njo v sožitju. Zato kličemo in pozivamo vse, ki vam je vsaj malo mar, kakšna bo naša prihodnost — storite vse, da ohranimo, kar se ohrani, in hkrati izboljšamo, kar se izboljša. Živimo bolj polno, bolj skladno z naravo.

Začnimo skupaj, brez izjeme, z majhnimi koraki, ki bodo prav tako našli smer.

Vsi skupaj stopimo zavestno

na pot v lepši jutri in ga s skupnimi močmi, z odrekanjem lagodnosti, s skrbnim ravnanjem s surovinami, z iskanjem ustvarjalnih rešitev, uporabo alternativnih virov energije, z načrtnim zelenim gospodarstvom tudi dosežimo. Zaščitimo zadnje nedotaknjene dele narave, strožje kaznujmo onesnaževalce, zatecimo se k biološkemu poljedelstvu in če ne gre drugače, opustimo proizvodnjo, ki škoduje okolju.

Naloga vseh nas je, da vsak v svojem okolju uveljavljamo te rešitve, pa tudi, da odkrivamo vedno nove, če stare ne zadoščajo več.

ZAPUSTITE NAM SVET, KI BO NAŠ PRIJATELJ, STORITE TO ZA SREČO ČLOVEKA, DRUŽINSKO SREČO IN SREČO ČLOVEŠTVA.

Prihodnost je v rokah mladih

ZSMS v žalski občini ve, kaj hoče

Na ravno kar minulem kongresu ZSMS v Portorožu se je končala nedoletnost slovenske mladine. Občji slovenski javnosti so pokazali, da morejo z njimi v bodoče resno računati, saj so se odločili, da bodo vzeli glavne niti političnega delovanja v svoje roke. V to, da bodo na pomladanskih volitvah zmagali, med njimi nihče ne dvomi. Kako pa razmišljajo v Žalcu, smo se pogovarjali s predsednikom občinske konference ZSMS Vojkom Zupancem.

Vojko Zupanc, kongres je končan. Kaj to pomeni za občinsko organizacijo?

»Popolnoma jasno je, da se je ZSMS na ravni republike odločila, da bo, ko bo sprejel zakon o političnem združevanju, vsebinsko delovala kot politična stranka. Precej manj je jasno, kako se bomo organizirali na občinski ravni. Pravila igre, ki so nam prepuščena, bomo usklajili tako, da bomo s programom pritegnili k sodelovanju čimveč ljudi. Dejstvo je, da odhajajo mnoge avtomatsko in umetno narejene celice bivših DPO (predvsem po podjetjih) na smetišče zgodovine, kajti na silo ohranjati nekaj pri življenju je nesmiselno in neracionalno. To pa pomeni, da bodo lahko dobili v bodoče možnost delovanja v občinski organizaciji ZSMS vsi, ki jih bodo s svojim programom pritegnili k sodelovanju. Tako se bomo tudi na občinski ravni s programom, v katerem bomo na splošno in konkretno opredelili, kakšna naj bi bila naša občina z okolico, borili za boljši jutri občine in ljudi, ki živijo v njej, in s tem za glasove v občinskem parlamentu. Osebnostno verjamem, da prenovljena ZSMS v občinskem prostoru še predstavlja realno politično silo.«

V mladinski organizaciji ste dali možnost, da pod vašim okriljem delujejo različne neformalne družbene skupine (ekološki, mladi kmetje...). Delovali ste kot »to-

Vojko Zupanc

pični lonec» vse alternative. Kako naprej?

»To je bila le trenutna rešitev, saj drugače le-ti ne bi imeli možnosti artikulirati svojih interesov. Večje vprašanje je, ali bo lahko posameznik v bodoče v dveh strankah hkrati. Verjamem, da se bo v najkrajšem času pokazalo, da se na dveh stolihi naenkrat ne da sedeti. Prej ko slej bo moral vsak pokazati svojo barvo in se odločiti za svojo stran. Sedanje stanje je podobno, kot če bi bil Bush v demokratiški stranki in republikanski stranki hkrati. V tej zadevi se ne strinjam z Jožetom Školčcem, zato smo to vprašanje zaostriili tudi na minulem kongresu. Vendar je zaenkrat obveljal predlog, da je dvojnost članstva osebna opredelitev vsakega posameznika posebej. Dejstvo je, da dvojnemu članstvu bide zadnja ura.«

Trenutno ste brez članstva?

»To skoraj drži. Zaenkrat nas je podpisalo pristopno izjavo le nekaj deset, od tega trenutka naprej pa si prizadevamo dobiti v našo strukturo vse in še posebej tiste, ki v žalski občini kaj pomenijo. Za člane se, od tega trenutka, moramo boriti vsak trenutek, ker je avtomatizem, ko smo s trinaajstimi leti vsi postali člani, hvala bogu, pokopan.«

V Velenju ste ustanovili t. i.

iniciativni odbor združene opozicije. Kakšno je vaše stališče do nje?

»Na kongresu v Portorožu smo se z njihovimi stališči soočili, vendar smo jih v demokratičnem dialogu zavrnili. Vedeti moramo, da so drugače misleči vedno dobrodošli in ne delujejo dezorganizacijsko in pomenijo bogatenje organizacije.«

Kaj lahko ponudite prebivalcem občine Žalec kot politični akter v tej občini?

»Program republiške ZSMS je za naše delovanje premalo lokalne narave, zato bomo vanj poleg nekaterih splošnih načel zapisali tudi konkretne naloge krajevnega značaja. Tako bomo v naš program, v katerem se zavzemamo za parlamentarno demokracijo, znotraj katere je socializem samo ena izmed možnih opcij razvoja (za razliko od ZK in SZDL), za pravno državo ter tržno in ekološko družbo, v kateri hočemo živeti, zapisali tudi konkretne naloge, katerih uresničitev je potrebna za razvoj občine. Zato bomo jasno povedali, kako si zamišljamo urbanistični, ekonomski, turistični, kulturni in kmetijski razvoj naše občine, v skupščini občine Žalec in drugih poljih odločanja se bomo zavzemali tudi za »malenkosti«, ki imajo za mnoge marginalni pomen.«

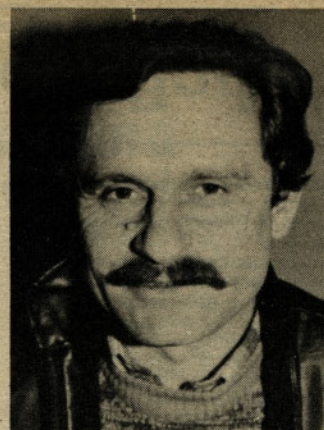
Bližajo se pomladanske volitve. Kaj pričakujete?

»Pričaram, da bomo ob dobrem programu uspeli dobiti dosti glasov, pa čeprav so nekateri naši nasprotniki začeli obiskovati svoje volilce kar na domovih. Tega jim seveda nihče ne zameri, ker je tudi to del volilne strategije. Zakaj sem tako optimističen? Zato, ker se pred ljudmi v nasprotju z drugimi, še nikoli nisimo diskreditirali, ker smo bili odprti za mnoge že takrat, ko so bile druge zanje vrata zaprta, in ker bomo imeli dober program. Udeležbo na volitvah nam lahko prepreči le to, da demokratičnih volitev ne bo. V tem primeru pa nas bo tako in tako vzel vrag.«

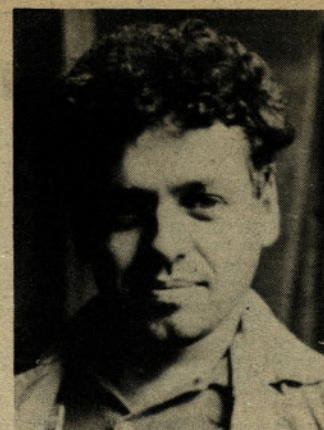
Branko Lobnikar

ALENKA BONAJO

BORISLAV TOMAŠ

ROMAN KOSTANJŠEK

Anketa

V času, ko nastajajo nova družbena gibanja, zveze, ki bodo morda že jutri prerasle v politične stranke in stopile v boj za oblast, v času, ko nas tare visoka inflacija, ko izgublamo vero in upanje v boljše življenje, v času, ko smo priče močnim in globokim razprtijam med severom in jugom, ko pokopavamo moralne vrednote in pozabljamo na pridobitve revolucije, po čaja beseda pluralizem, še zlasti pa politični pluralizem, tema našega vsakdana. Kako pluralizem tolmačijo naši občani, ali ga odobravajo, kaj od njega in volitev pričakujejo, pa smo hoteli izvedeti v tej anketi.

Naključje je hotelo, da smo na leteli najprej na sogovornico, ki nam je o tem naredila kar majhno predavanje, zato ji odmerjamo tudi več prostora, saj je odgovorila na vse tisto, kar smo želeli izvedeti.

ALENKA BONAJO diplomirani ekonomist: »Po stroki in tudi političnem prepričanju se že vrsto let ukvarjam s tem vprašanjem. Pluralizem je zmeraj različnost stvari, v tem konkretnem primeru je to različnost mnenj o isti stvari, to se pravi o socializmu danes in v bodoče. Pluralizem je nujna, ker ljudje nismo narejeni po istem kopitu, in prav je tako, saj bi bilo drugače življenje dolgočasno. Sedaj je nastopil čas, da smo o pluralizmu začeli razmišljati konstruktivno, torej ne samo čustveno, ampak tudi razumsko. Ta tendenca je danes toliko bolj potrebna, ker se tudi Evropa zaveda, in ne samo zahodna, ampak tudi vzhodna, da je različnost in sožitje v različnosti nujnost našega časa in sveta, saj planet postaja ena sama dežela. Pluralizem sem že v davnih sedemdesetih letih oznanjala kot nujno, da vsak pove svoje mnenje. Naloga politikov — profesionalcev pa je, da to mnenje sintetizirajo v skupno javno politično voljo, s katero potem nastopajo za ljudstvo in v imenu ljudstva. Politika torej ni sama sebi namen in predmet politične oligarhije, ampak je politika nujna, ki pa mora spoštovati javno mnenje svojega ljudstva in javno mnenje ostalega sveta, v katerem živimo. Ne zagovarjam pluralizma mnenj v eni stranki, ker je tu pač potrebno doreči skupno stališče. Sodim, da je pluralizem današnjega socializma v Sloveniji možen v različnih strankah, od katerih pa bo zmeraj ena vodilna, tista, ki bo dala ljudstvu tisto, kar v danem trenutku potrebuje in želi. Če bo to Zveza komunistov, hvala bogu, naj bo, ali pa mladina, ki ima po raziskavi javnega mnenja precej podpore. Vsekakor pa sem za tistega, ki mi lahko ponudi največ. Glede volitev pa sem trdno na

strani tistih, ki se zavzemajo za njihovo neposrednost, tajnost, kar je tudi osnova vsake demokracije...«

BORISLAV TOMAŠ, gradbeni delovodja: »Pluralizem razumem kot različnost mnenj, zato ga tudi odobravam. Je pomemben korak k demokraciji in pomeni osvoboditev človeka. Sem član Zveze komunistov, organizacije, v katero sem stopil zaradi svojega svetovnonazorskega prepričanja. Ne gleda na pretekle napake, za katere pa ni kriva partija, ampak ljudje, ki so se skrivali za njenim hrbtom, sem še vedno prepričan, da v danih razmerah nastopamo preudarno in na liniji socializma po meri človeka. Konkurenca je zdrava, vendar do neke mere, in tako je tudi v politiki. Različne zveze ponujajo različne programe, vendar pa s programi še ne bo moč spremeniti stanja, v katerem se sedaj nahajamo. Besede so eno, dejanja pa nekaj povsem drugega. Glede volitev pa sem za odprte, javne in z več kandidati. Zmagajo pa naj tisti, ki si to zaslužijo in ki bodo resnično lahko dali nove vrednote našemu življenju...«

ROMAN KOSTANJŠEK, elektrikar: »Ne vem, kaj naj rečem. Veliko se govori o tem po radiu, televiziji, v časopisu, vendar pa me vse skupaj ne obremenjuje preveč. Mislim pa, da je to nekaj, kar naj bi ne nazadnje tudi vodilo v Evropo, kjer že obstaja večstrankarski sistem. Če je ta tisti, ki nas vodi v boljše življenje, potem sem zanj. Sicer pa mislim, da je vse skupaj močno nejasno in nerazumljivo in da veliko ljudi bolj malo ve o tem tako imenovanem pluralizmu. Želim si, da bi volitve prinesle še kaj drugega kot zgolj politike z novimi obrazi...«

JOŽICA OCVIRK, uslužbenka: »Odkrito povem, da od tega pluralizma ne pričakujem ničesar drugega kot izraz večje demokratičnosti. Pri vsem tem pa me moti zlasti to, da v novo nastalih zvezah ali strankah nastopajo ljudje, ki so izstopili iz partije, kjer tudi

niso nič pokazali. Težko si predstavljam, da bodo sedaj lahko kaj drugačni, boljši, ustvarjalnejši. Leporečje je eno, dejanja pa nekaj drugega in čas bo pokazal, kdo in kaj so. To je moje mišljenje in sem glede pluralizma in demokracije skeptična. Bila sem član partije in čeprav sem izstopila, sem po prepričanju še vedno na njeni strani in za njen program, za katerega mislim, da daje in lahko da največ. Da sem zapustila vrste Zveze komunistov ni kriva partija ali njen program, ampak ljudje, ki so nas vodili. Ko bodo volitve, sem isključno za program ZK ali kako se bo pač imenovala...«

DANIJELE PRETORŠEK, delavec: »Veliko je govora o tem pluralizmu in človek že ne ve več, kaj vse se bo iz njega izcimilo. Vsi smo več ali manj razočarani nad življenjem, ki ga sedaj živimo. Smo v nenehni skrbi za preživetje in nas politika ne zanima, zlasti pa ne ta, ki se nanaša na rivalstvo med zvezami. Mislim, da gre pri tem za boj za oblast, kdo bo koga premagal na volitvah, ne pa za uresničitev obljub in boljšega življenja. Kako bo v resnici, se bo kmalu izkazalo, do takrat pa lahko le beremo njihove programe, poslušamo razlago po radiu in televiziji in si mislimo svoje. Želim si, da bi volitve prinesle kakšne spremembe na boljše, saj nam ta kriza kmalu ne bo več dala niti dihati...«

ZLATKO KOSTANJŠEK, strugar: »Pluralizem je zame nekaj, kar mi ni povsem jasno. Vem, da obstaja v Sloveniji več zvez, ki se borijo za oblast in napovedujejo svojo zmago na volitvah. Odkrito povem, da me politika, takšna ali drugačna, ne zanima. Ne glede na to pa sem za to, da na volitvah zmaga tista zveza ali stranka, ki ji ljudje najbolj zaupajo in ki bo sposobna ta voz krize, drginje in nakopičenih problemov obrniti v drugo smer. Sem mladinec in zato simpatiziram z mladino in njenimi cilji, čeprav jih ne poznam dovolj. Upam pa, da jih bom lahko še dobro spoznal in se potem tudi odločal, kot se mi bo zdelo prav...«

In kaj naj rečemo na vse to, kar je povedanega in zapisanega? Gre za različnost mnenj in stališč do uvodoma zastavljenih vprašanj in to je nič manj in nič več kot PLURALIZEM.

D. Naraglav

Da bomo preživeli

Ekologija in naš vsakdanjik

Živimo v okolju, ki je vsak dan bolj in bolj zasinjano. Tu črna odlagališča smeti, tam od industrije zastrupljen zrak pa pomori rib... Vse to, pa čeprav imamo pravico živeti v zdravem, če uporabim znano reklo, človeka vrednem okolju. Ta človečanska pravica pa nam ni kar tako dana. Vsak dan nam je vse bolj jasno, da se moramo zanjo boriti. Vsak po svojih močeh. Eni tistih, ki se borijo vsak dan in vedno bolj zagrizeno, so Zeleni Slovenije. V tej politični stranki z vso močjo deluje tudi Andrej Klemenc, član izvršnega odbora, zadolžen za mednarodno dejavnost, sicer asistent na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo, h kateremu smo se povabili na kratek pogovor.

Andrej Klemenc, nam lahko opišete, kaj so to Zeleni Slovenije, kako delujejo in po čem se ločijo od ostalih deklariranih ekoloških skupin?

»Pojem »zelenega« v Sloveniji je zelo širok. Že na začetku moram poudariti, da si Zeleni Slovenije ne jemljemo pravice do edine praverne ekološke organizacije in ne poskušamo nikogar izriniti iz zelenega dela političnega prostora. Koliko so »težki« različni zeleni, pa se bo pokazalo na pomladanskih volitvah — seveda, če bodo zagotovljeni vsaj minimalni pogoji enakopravnosti. Kdo vse se v Sloveniji ukvarja z ekološkimi vprašanji? Sem spadajo Zveza društev za varstvo okolja, mladinske ekološke skupine pri ZSMS, posamezna društva za varstvo okolja in Meščanski zeleni Slovenije alias Ekološki zbor alias Društvo za zdravo življenje. Vsem tem smo Zeleni Slovenije ponudili sodelovanje, vendar ne mislimo klečepaziti, da bi ustvarili neko fiktivno enotnost ekološkega gibanja v Sloveniji. Res pa je, da se danes že vsi predstavljajo kot zeleni, zato je potrebna medijska ofenziva oz. predstavitev. Zeleni Slovenije sodimo kot svoj uspeh, da so danes že vsi prevzeli »zelene parole« in »zeleni besednjak«. Kdo pa je v resnici ekološko osveščen, pa se bo videlo potem, ko se bo to operacionaliziralo v jeziku političnih strank. Predvsem pa je važno, kaj od tega izrečenega bodo le-te sposobne realizirati. Opazno je, da imajo mnogi ekološko vprašanje za nujno komponento, omejitveni faktor pri pisanju svojih programov, medtem pa je v naši poli-

tični stranki ekološko vprašanje temeljnega pomena in izhodiščno vprašanje za delovanje. Zeleni Slovenije že od vsega začetka poudarjamo, da smo politična stranka in da nam ne gre za to, da si izborimo mesto v parlamentu, kjer bi predstavljali druge skupine, ki delujejo na ekološkem področju zunaj naših vrst. Namen našega delovanja je v samem političnem sistemu institucionalizirati možnost, da družbena gibanja, ki ne morejo biti formalni subjekti, lahko neposredno nastopajo v političnem sistemu.

Kako delujete Zeleni Slovenije?

Zeleni Slovenije delujemo na amaterski bazi. Edina profesionalna funkcija je sekretar, ki ga seveda sami plačujejo. Financiramo se izključno iz članarine, kjer pa nastajata dva problema. Najprej ta, da je polovica članstva oproščena članarine. To so predvsem dijaki, študenti, upokojeanci ipd. Druga težava pa je v tem, da pri nas ni politične kulture samostojnega vstopa v politično organizacijo in individualnega odločanja, da boš plačeval članarino, zato mnogi le-to »pozabijo« plačati. Vendar nam je kljub vsemu uspelo ustanoviti Zelene Slovenije po regijah, tako da že delujejo Zeleni Šaleške doline, Ljubljane, Gorenjske (del okoli Kranja in Škofje Loke), Zeleni Maribora in Goriške. Tako je skupno včlanjenih okoli 600 individualnih članov, če pa upoštevamo še kolektivne pristope, pa je v Zelene Slovenije včlanjeno cca 3600 članov. Povedati pa seveda moram, da obstajamo šele pet mesecev.

Delujete v okviru RK ZSMS. Kako se boste ravnali

sedaj, ko se je ZSMS oklicala za stranko?

Obstajata dva razloga, zakaj so Zeleni Slovenije pri RK ZSMS. Najprej zato, ker smo v veliki meri zrasi iz ekoloških pobud ZSMS. Vendar pa smo uvideli, da se moramo, če se hočemo razvijati in resnično ekološko delovati, osamosvojiti in delovati zunaj formalnih okvirov ZSMS, ki je v svoji politiki preveč podvržena nihanju v družbi oz. dogajanju na tem, kar imenujemo politični trg. Druga težava pa je, da še ni zakona o političnem združevanju, ki bi nam dal legalno možnost samostojnega političnega nastopa. Sicer pa nimamo tudi finančnih predpogojev, da bi lahko tako delovali. Zato so nam pri RK ZSMS odstopili eno pisalno mizo, telefon in plačilo ostalih poštnih uslug ter dvorano za sestanke. Sicer pa se zavzemamo za to, da bi bila ZSMS sila, ki bi trenutno lahko integrirala »alternativno koalicijo«, kar pa je odvisno od tega, kakšno vizijo politike in kakšne organizacijske oblike bo izoblikovala nova ZSMS. Če se bo usmerila izključno v boj za oblast, potem o alternativni koaliciji kot nečem alternativnem ne mora biti govora. To je lahko le kratkoročna volilna koalicija, dolgoročno pa bo moral nekdo drug prevzeti nalogo integriranja »alternative«. To bomo verjetno Zeleni, ker je Zveza slovenske kmečke mladine, s katero smo si najbližji, kljub vsemu pol stanovska in pol politična organizacija.

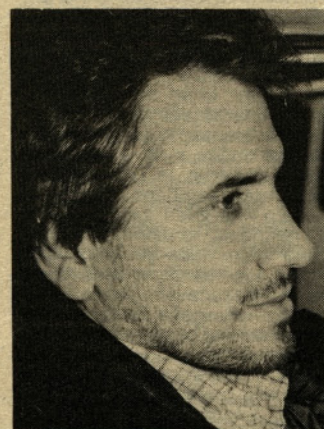
Andrej Klemenc, kako pa komentirate to, da so bile ekološke skupine v Srbiji v učbenikih organov za notranje zadeve označene kot subverzivne skupine? Učbenik so umaknili iz prodaje.

To je izraz širše politične kulture v dotični republiki. Vemo pa, da je »dogajanje naroda« dvorezen meč. Tako se je na primer v Zaječarju in v drugih mestih že ustanovila neodvisna ekološka javnost. Da pa se lahko ekologija uporabi tudi v nacionalistične namene, pa nam dokazuje intervju v Startu z Mihajlom Markovičem.

Branko Lobnikar

JOŽICA OCVIRK

DANIEL PRETORŠEK

ZLATKO KOSTANJŠEK

Poslovno stanovanjski objekt v Žalcu

Idejne zasnove razstavljene v občinski matični knjižnici

Poslovni prostori Ljubljanske banke, pošte, zavarovalnice in še nekaterih drugih za krajane pomembnih dejavnosti že dolgo ne ustrezajo več potrebam. Že leta 1982 so v Žalcu v zazidalnem načrtu predvideli izgradnjo poslovno stanovanjskega objekta med Namo, avtobusno postajo in vrt-

cem in skladno s tem je pripravljena idejna zasnova, s katero se bodo krajani v naslednjih dneh lahko seznanili v občinski matični knjižnici. Imenovan je že tudi konzorcij za izgradnjo poslovno stanovanjskega objekta, predvidena pa je gradnja za trg. Poslovno stanovanjski objekt v velikosti 3500 kvadratnih metrov bo pome-

nil pomembno pridobitev za mesto, hkrati pa dajal celovit podoben centra mesta, za to ni odveč poziv krajanom, da se podrobneje seznanijo z idejno zasnovo. Pripombe bodo načrtovalcem dobrodošle, strokovna komisija pa jih bo pretehtala, še predno bo izdelan končni načrt.

jk

Kolektivne pogodbe

Pripravljajo se »kolektivne pogodbe«, ki naj bi urejale pravice in dolžnosti delavcev v podjetjih. Mogoče ne bo odveč, da pogledamo, kako so bile te stvari urejene pred vojno. Ohranjena je delovna pogodba rudarskih delavcev iz l. 1938.

Če polistamo po njej, vidimo, da so y njej navedene plače in razmerja med med plačami posameznih vrst del. Pojdimo po vrsti: — na podlagi zakona o zaščiti delavcev iz l. 1922 se določa v razdobju 24 ur osemurni dnevni delovni čas oziroma 48 ur na teden.

— Omenili smo že, da so plače točno določene. Ob tem le to: če rudar zaradi bolezni ni mogel delati v jami, je delal na zunanem obratu in prejemal plačo in vse dodatke, kot da bi delal v jami.

— Individualne pogodbe za posamezne rudnike se izdelajo skupaj z delavskimi zaupniki.

— Starejši delavci so prejemali letne premije, ki so točno določene.

— Režijske dnine so se plačale, če se je delavec oženil (ako je bil oviran priti na delo zaradi svoje poroke, piše v pogodbi), če je delavcu umrl sorodnik itd.

— Zanimivo je tretje poglavje, recimo:

»Uprava podjetja daje delavcem, ki so zaposleni na državnih rud. podjetjih stanovanje v naravi, ako razpolaga s praznimi stanovanji, v prvi vrsti se pa dajajo stanovanja produktivnim delavcem.« (!) Ali: »vsem poročenim delavcem, ki so zaposleni pri drž.

premogovnikih, pripada deputat za lastno potrebo količina 6 ton srednjega rjavega premoga ali lignita.«

— Dopusti: od končanega petega do končanega 10. leta neprekinjenega dela je delavcu pripadalo šest dni dopusta, do končanega 15-letnega neprekinjenega dela deset dni dopusta itd.

— Delo delavskih zaupnikov je bilo urejeno z zakonom o zaščiti delavcev iz l. 1922.

Skratka pravice delavcev, rudarjev so bile točno določene in ob zaključku tega pregleda zapišimo še, da je v pogodbi tudi določilo:

»Če so onemogli delavci pred upokojitvijo začasno zaposleni na lažjem zunanem delu, ne more imeti ta okolnost za posledico prehoda v nižjo kategorijo bratovske skladnice.« To pomeni, da če ima delavec pred upokojitvijo nižjo plačo, za to ne sme imeti nižje pokojnine. Ali: »Pri redukcijah bodo uprave podjetij odpuščale najprej po zaposlenosti najmlajše delavce...« Ali: »Delavec z več kot 10 let službe na drž. rudarskih podjetjih se ne sme odpustiti brez predhodnega odobrenja Centralne direktije državnih rudarskih podjetij...« Ali drugače: l. 1938 je starejši delavec užival vsjo zaščito! Pogodbo so podpisali predstavniki Centralne direktije državnih rudarskih podjetij in predstavniki posameznih rudarskih zvez — n. pr. Savez rudarskih radnika ali Hrvatski radniški savez itd. Pogodbo je podpisal tudi rudarski glavar in odobrilo

ministrstvo za gozdove in rudnike.

V pogodbi se omenja delavski zaupnik. Rudarska zadruga Trbovlje je l. 1936 izdala knjigo Delavski zaupnik, v kateri je objavljen material za »zaupniške tečaje«, na katerih so se delavski zaupniki izobraževali in se poučili o svojih pravicah in dolžnostih. Najbolje je, da prepišemo obseg in vsebino del delavskega zaupnika:

»Delavskim zaupnikom, ki so voljeni po zakonu o zaščiti delavstva, se v njihov delokrog predpisuje sledeče:

1. Delajo za zaščito gospodarskih, socialnih in kulturnih interesov delavstva, zaposlenega v podjetjih.

2. Vplivajo na vzdrževanje dobrih odnosov med delavci in delodajalci.

3. Sodelujejo pri pripravljanju in izdelovanju kolektivnih delovnih pogodb med delavci in delodajalci.

4. Skrbje, da se delodajalci in delavci strogo drže vseh kolektivnih in individualnih delovnih pogodb.

5. Posredujejo med delavci in delodajalci v sporih, ki izvirajo iz delovnega razmerja, zlasti pa v onih, ki se tičejo plač...

6. Posredujejo pri določanju akordnih tarif...

7. Stremijo za tem, da se strogo uporabljajo vse odredbe, ki jih predpisuje zakonodajna in administrativna oblast za zaščito delavcev glede delovnega časa, zdravja, življenja in socialnega zavarovanja...«

Iz obširnega teksta navedimo še samo to, da je poudarjeno, da je osnovna naloga delavskega zaupnika, da skrbi za to, da delavec prejme za svoje delo toliko, da je zagotovljena njegova eksistenca. Pred očmi mora imeti delavčeve potrebe po hrani, obleki in stanovanju. Delavski zaupnik mora voditi takšno mezdno politiko, ki bo omogočala eksistenco delavstva. Stremeti moramo za tem, da bo delavec zaslužil toliko, kot je vredno njegovo delo in kolikor potrebuje za hrano, obleko in stanovanje. Skratka delavski zaupnik mora doseči to, da delavec prejme toliko, kolikor potrebuje za svoj obstoj in obstoj svoje družine.

Velika vloga je bila dana delavskemu zaupniku na področju socialne. Delavski zaupnik mora skrbeti: »da je delavec zavarovan za bolezen, da se mu nudi predpisano zdravniška pomoč za časa trajanja bolezni, da prejema predpisano hranarino, kadar boluje, da se preživlja in da preživlja svojo družino...« je zapisano med nalogami delavskega zaupnika.

Skrbeti mora, da se v podjetju upoštevajo vsi zdravstveni predpisi, da so varnostne naprave v redu itd.

Že ti izvlečki povedo, da je bilo delo delavskega zaupnika zelo obsežno in odgovorno. Teh nalog je še veliko, recimo njegova naloga je bila, da je moral med delavci gojiti delavsko kulturo. Vendar že ti izvlečki povedo, da je imel delavec nekoč močnega zaščitnika, ki ga je štiti in da je ta opravljal funkcije, ki jih bo moral v današnjem času prevzemati sindikat oziroma sindikalni poverjenik. Naloge so obsežne. Sežejo na gospodarsko, socialno in kulturno področje. In če se ustavimo pri zadnjem: je danes sindikat zmogel graditi delavsko kulturo?

Da ne pozabimo

Jama Pekel — naravni spomenik

Ob predstavitvi različnih naravnih spomenikov Spodnje Savinjske doline ne moremo mimo jame Pekel. To še tembolj, ker letos poteka 20 let, od kar so se začele ponovne raziskave v jami in 15 let, od kar je Ivan Kuhar, predsednik Turističnega društva, podrobno opisal jamo v Savinjskem zborniku. Zato naj bo ta sestavek posvečen jamarjem, ki so začeli z raziskavami, in članom Turističnega društva Šempeter, ki so pred 20-imi leti pod vodstvom danes že pokojnega Iva Kuharja pričeli z deli v jami. Zato ni naključje, da se obletnica JK Črni galeb ujema z obletnico ponovne raziskave Pekla, saj so bili med prvimi, ki so odkrivali podzemlje Ponikvanskega krasa, zelo veliko pa so v jami napravili tudi Ljubljancani in letos je tudi dvajset let, od kar se je v jami ponesrečil njihov član Anton Suwa.

Jama je bila raziskana, vsaj delno, že leta 1866, prvič opisana leta 1868, istega leta je žalski zdravnik dr. Tarbauer poskrbel za dostope v jamo, vendar je po letu 1900 vedno bolj tonila v pozabo, dokler leta 1969 ni ponovno zažvela in sedaj se njen obisk iz leta v leto povečuje. Pred desetimi leti jo je obiskalo 24.739 obiskovalcev, leta 1985 je bil obisk rekorden, saj si jo je ogledalo 27.924 obiskovalcev, leta 1987 pa celo 28.056 obiskovalcev, naslednje leto je obisk upadel na 24.599 obiskovalcev. Prizadevni delavci TD Šempeter, so zdaj pod vodstvom tov. Štormana začeli uredniševati zamisel Iva Kuharja, da se mora vsakih nekaj let v jami nekaj na novo napraviti. Tako so sedaj opremili dodatno pot v jamo, ki je atraktivna tudi za tiste, ki so si jamo že ogledali.

Zakaj je jama Pekel naravni spomenik? Je namreč geomorfološka podzemna in hidrološka naravna dediščina, spomenik izjemnega pomena za državo. Zato je izdelan predlog, naj se jama zaradi enkratnosti in redkosti na področju, kjer so podzemne jame takšnih dimenzij redkost, zavaruje zaradi redkosti, izjemnosti in privlačnosti odstopa od okolice. Zato se mora ohraniti v avtentičnem stanju. So pa v njej dopustni ogledi, obiski, seveda brez poseganja v njeno bistvo. Je primerna za obisk javnosti, seveda če s tem niso povzročeni negativni vplivi. V njej je možno urediti steze, ograje itd.

Jama leži na območju — obrobju Savinjske doline, kjer se je razvilo že več zanimivih jam-

skih sistemov. S ponikvanske planote, kjer je edini površinski potok Ponikovščica, se vode podzemsko stakajo proti jugu (v jama Pekel, iz katere Ponikvansščica prihaja na površje kot Peklensščica), proti vzhodu v izvir iz Bezgečeve jame (sistem rovov manjših dimenzij dolžine 500 m) in proti severu v kraški izvir Spodnje Steske jame. Največja jama je Pekel v dveh nadstropjih.

Spodnja etaža je vodna in ima več pritokov. Glavni vhodni rov se po 400 metrih konča v sifonu; ima obliko ozkega in visokega rova z jezerci in slapovi z več razširitvami in prehodi v zgornjo kapniško etažo. Sifon je bil leta 1975 preplavan in se nadaljuje v odprtem rovu še 500 metrov, skoraj do ponorov površinskega potoka Ponikvice. Zgornji, suh rov je lepo zasigan, kar lahko obiskovalec občuduje ob obisku jame. Vhodni del jame je izropan. V jami so našli ostanke kosti človeka iz neandertalskega obdobja — starejša ledena doba, človek je živel v votlinah, jamah — izredno redke najdbe v Sloveniji.

Kot rečeno, je jama turistično adaptirana. Zgrajene so poti po prvem delu vodnega rova in v zgornji etaži. V jami opazimo več neprimernih posegov, posebno v spodnjem delu (betonske stopnice). Je najdaljša in najbolj znana turistična jama severovzhodne Slovenije. Na znamki iz leta 1974 — evropsko varstvo narave — so upodobljeni kapniki iz jame Pekel in žalski hrošč aphaenopidium treulandi, ki so ga leta 1909 odkrili v Tinetovi jami blizu Katarine na Čreti in živi jama še v Vrački zijalki in Lesjakovi Štabirnici na Dobrovljah. O jami bi lahko še marsikaj zapisali, naj bo dovolj, obiščite jo sami. Mogoče boste v njej srečali jamske deklice, ne ustrašite se peklensčica, kamnite figure pri vходу. Morda se boste potem vselej vračali vanjo, kot to počenjajo že več kot dvajset let jamarji iz Prebolda in člani TD Šempeter. Vedno nekaj snujejo, raziskujejo in odkrivajo. Na Ponikvanskem krasu odkrivajo večnoma le vodoravne jame, le tu in tam se najde kakšno brezno, kakršno je na Gori Oljki Ravbarjevo brezno pa tudi na Dobrovljah so brezna zelo globoka.

F. Ježovnik

Viri: Ivo Kuhar — Jama Pekel, Savinjski zbornik III/1974, sestavki v glasilu Naše jame 1976, inventar najpomembnejše naravne dediščine Slovenije, Ljubljana 1988

Neodvisni sindikati

V sindikalnih vrstah je v razpravi dokument Neodvisni sindikat Slovenije, ki predvideva reorganizacijo sindikatov. Predvsem naj bi se okrepila osnovna vloga sindikatov: zaščita delavcev. Mirno lahko zapišemo, da je bil delavec danes nezaščiten. Za to niti ni bilo potrebe: delavec ni bilo mogoče odpustiti. Ko pa se je bilo potrebno v posameznih sredinah boriti za pravice delavcev, ko je bilo potrebno braniti pravice do zaslužka, ko se je bilo potrebno boriti proti nesposobnemu vodstvu podjetja, je dosednji sindikat odpovedal, delavci pa so si večinoma mimo sindikata izvolili stavkovne odbore.

Sedaj postaja osrednji problem:

kako se organizirati ob tem, da se položaj spremeni. Na eni strani je delojemalec, ki teži po večanju življenjske ravni, ki zahteva, da bi bil zaščiten pred brezposelnostjo. Na drugi strani trž zahteva razvoj tehnolo-

logije itd. In tu je osnovna naloga sindikata, da se bori za to, da bi bilo delo čim bolj plačano, da bi dobilo realno ceno. Kako se bo delila akumulacija, postaja osnovno vprašanje, ki se postavlja pred sindikat in o tem je kaj malo zapisanega v dokumentu Neodvisni sindikat Slovenije.

Seveda lahko sindikat v imenu članstva začasno omili zahteve do delodajalca, da delodajalcu omogoči izpolnitev načrtov, ki bodo obrodili sadove. Pomaga reševati poslovne težave.

Sindikat mora biti ločen od strukture oblasti, osnovna naloga je, da ureja razmerja med lastniki in delavstvom.

Samoupravljanje se pojavlja kot participacija delavstva pri vodenju podjetja. Delavstvo mora poznati in vplivati na odločitve, na načrte za razvoj prihodnosti, saj to usodno vpliva na delovna mesta. Delavstvo mora biti soudeleženo v izpolnjevanju okvirov in predpogo-

jev, na osnovi katerih se sklepa kolektivne pogodbe. In sindikalni dokument?

V dokumentu je večkrat zapisano, da se bo sindikat zavzemal za uveljavitev sindikalne liste, ki recimo določa najnižjo ekonomsko ceno delovne sile, v kateri je postavljena zahteva po poštenem plačilu za delo. Bo sindikalna lista obvezna za delodajalca? Bo dovolj, da se bomo »zavzemali« za te in druge pravice. Če smo delavski sindikat, zakaj ne zapišemo: BORILI SE BOMO in če ne bo šlo drugače, bomo stavkali!

Ob prebiranju liste in z naštevanjem različnih oblik sindikalne solidarnosti ugotovljamo, da so to oblike, ki jih je poznal že zgodnji kapitalizem. Pozabljam pa na eno obliko, ki je bila pred vojno zelo razvita: na delavske konzume, delavske trgovine oziroma zadruge. Ali niso posamezne sindikalne organizacije že zdaj poskušale in poskušajo nabaviti članstvu cenejšo blago? Lahko se motim, ven-

dar nisem nikjer zasledil, da bi se sindikat boril na strani delavstva pri kreiranju delavskih kolektivnih pogodb? Govori se samo, da se bo zavzemal (ne boril!) za izpolnitev le-teh! Zakaj sindikat stopa v parlament, zakaj še vedno ostaja družbenopolitična organizacija? del oblasti, zakaj ne postaja revolucionarna stanovska organizacija? In ob tem drobno vprašanje: če bo sindikat politična organizacija, bodo člani sindikata lahko še člani drugih političnih organizacij? Konkretno: koga na volitvah voliti, če si član sindikata in recimo ZKJ. Vsaka organizacija ima svoj program in ni nujno, da je enak?

Postavlja se tudi vprašanje, če ne bo uvedena funkcija »delavskega zaupnika«, kdo bo oz. ali bo sindikalni poverjenik prevzel to funkcijo? Iz zgodovine delavskega gibanja je znano, da so delavski zaupniki zelo uspešno zastopali interese delavstva.

In ob zaključku tega razmišljanja vprašanje: zakaj je pri nalogah sindikata v podjetju samo naloga: »spremljanje in nadziranje kolektivnih pogodb...«. Kaj pa sprejem, mar tu sindikat ni udeležen?

Franc Ježovnik

Žalec nekdanj

Ob prejemu priznanja za najlepše urejeno prehodno mesto smo naprosili za pogovor dva starejša pristna Žalčana. Našemu vabilu sta se prijazno odzvala Milica Jošt, upokojena bančna uslužbenka, in upokojeni direktor Juteksa Jože Senica, dipl. oec.

Pogovarjali smo se o nekdanjem življenju v Žalcu, o gospodarstvu, o videzu kraja, seveda pa je tekla beseda tudi o tem, kaj bi bilo potrebno še dodati, da bi Žalec imel zopet nekdanji videz. Povedala pa sta tudi svoje mnenje o priznanju, ki ga je dobil Žalec za svoj izgled.

Prva sogovornica Milica Jošt nam je povedala, da je bil Žalec nekoč mnogo manjši in vsi tržani so se med sabo dobro poznali. Danes je Žalec veliko večji in ljudje se med seboj niti ne poznajo, kljub temu pa moramo priznati, da je Žalec napravil velik korak naprej. Lepo je pa tudi, da se mu

vraca nekdanji videz starega mestnega jedra, treba pa tudi nekaj ukreniti, da se bo obnovila najstarejša Flajsova hiša, ki ji grozi nevarnost, da se bo sama porušila. V tako obnovljenih hišah bi se lahko še naprej odpirale razne majhne trgovine in lokali, kot so bili nekoč. Zelo ji je žal za nekaterimi hišami, ki so se podirle, kot na pr. Trnavarjeva hiša z mogočno lipo, danes pa je tam neurejeno parkirišče.

Tudi življenje je bilo nekoč v Žalcu bolj razgibano. Ljudje se zapirajo vsak zase, zato mu manjka nekdanja družabnost. Pred vsako trško hišo je bila nekoč klopca, kjer so po večerih posedali in se srečevali. Danes je seveda to nemogoče že zaradi prometa, zato naj bi se vsaj ob sobotah in nedeljah zaprli avtomobilski promet skozi stari del, odprte pa naj bi bile gostilne, kot je to bilo nekoč. Včasih je v Žalcu bilo mnogo več gostiln in vse so ne-

kako shajale, danes pa ob sobotah in nedeljah žalec skoraj izumre.

Vesela pa je, da je Žalec dobil to laskavo priznanje, saj si ga po njenem Žalec že zato zasluži, ker je bil tudi vseskozi simbol slovenstva v svoji zgodovini.

Jože Senica je poudaril, da je Žalec še vedno simbol in središče slovenskega hmeljarstva. Takšen pa je tudi bil zadnjih sto let tudi njegov razvoj. Ker je hmeljarstvo zahtevalo mnogo ročnega dela, je bilo to tudi ovira za razvoj industrije. Sele zadnje čase je mehanizacija nadomestila ročno delo in to tudi vpliva na industrializacijo kraja. Že pred šestindesetimi leti je hotel njegov oče ustanoviti tovarno v Žalcu, vendar je imel premalo sredstev, tisti pa, ki so imeli denar, ga niso hoteli vlagati v industrijo, da so tako ohranili dovolj delovne sile za hmeljarjenje. Tudi ko se je na mesto propadle pivovarne ustanovila delniška družba Juteks, je bil kar precejšen problem delovna sila.

Tudi nezaposlene rudarske žene niso bile pripravljene iti na delo, saj je bil drugačen način življenja. Tiste čase ljudje celo niso bili zato, da bi bili pokojniško zavarovani, kot je to danes. Res je, da je v bivši Jugoslaviji dinar pridobil na vrednosti in za inflacijo sploh niso vedeli, zato pa je bilo zelo razvito varčevanje. Obrt in industrija sta včasih tudi stagnirala, ker niso imeli razvite razvojne politike. Razcvet industrije in obrti je nastal šele v povojnem obdobju. Tiste čase pa je cvetela trgovina s hmeljem, ker je bilo vmes manj posrednikov in je bila stimulacija proizvajalcev veliko boljša. V Žalcu je bilo tiste čase mnogo gostiln, kjer so se ustajali kmetje, ko so sem dovažali hmelj, ki ga je odkupovala Hmeljarna. Ta je bila sprva organizirana kot zadruga, toda ko so bili na oblasti klerikalci, jim ta oblika ni bila po godu, zato so se prelevili v delniško

družbo. Njen direktor se je tudi tedaj potrjeval vsakoletno, zaposlenih pa je bilo v njej zelo malo ljudi.

O vračanju zunanjega videza mestu je zadovoljen, samo vprašljivo je, kdaj in koliko je to gospodarsko upravičeno. Mnoge obstoječe hiše bi bilo pametneje porušiti in postaviti nove v enakem stilu. Vsaka adaptacija je zelo draga in negospodarska. Stare trške hiše so nekdanj gradili italijanski izvajalci, ki so raje posegali po mehkelem lapornem kamenju, ki pa veže nase vlogo, hiše so vlažne in obnova neupravičena. V Žalcu je v trgu opuščen kmetijski, zato pa gospodarske zgradbe postajajo nepotrebne, če niso adaptirane in ne služijo drugemu namenu. Potrebno jih bo odstraniti, sicer se bodo same zrušile. Sicer pa je zelo umestno, da se staro mestno jedro tako obnavlja in dobiva svoj nekdanji videz.

Ko je bil trg še manjši, je bilo tudi družabno življenje bolj razgibano. Upirjale so se razne igre, veselice, maskarade in celo operete. Imeli smo srečo, da je tod okoli služboval Radovan Gobec, ki je svoje stvaritve rad postavil na oder. Delalo se je vse amatersko in društva so se s takimi pridobljenimi sredstvi vzdrževala. Danes to skoraj ni mogoče. Z razvojem tehnike se ljudje vse bolj zapirajo v svoj brlog. Starejši še vedno pogrešamo nekdanjo družabnost, vendar včasih tudi zato, ker smo bili tedaj še mladi in je to tudi del nostalgije. Tudi tedaj ni bilo vse tako lepo in gladko. Verjetno pa smo bili tedaj manj zahtevni kot danes. Lahko pa trdim, da smo radi pozabili na tisto, ko nam je bilo hudo, spominjamo pa se samo lepih stvari. Meni, da bi na preteklost morali gledati tako.

Veseli in ponosen pa je, da je Žalec dobil priznanje, saj je to priznanje tudi prebivalcem in ni neskrumno, če smo na to ponosni.

Tako je Žalec izgledal pred več kot petdesetimi leti.

I. J.

Je prvi november še moralna obveza živih?

1. november, dan spominov in moralne obveze živih je za nami. Obveza da, toda kakšna in do katere meje in če sploh še moralna? To smo se v dneh pred prvim novembrom spraševali v KS Griže, ko smo pripravljali program za izvedbo osrednje komemoracije pri spomeniku žrtvam fašizmu in spomeniku žrtvam eksplozije v nekdanjem rudniku Zabukovica.

Množica ljudi, ki se je prišla poklonit pred spomenik žrtvam fašizma in žrtvam eksplozije, se je upravičeno spraševala, zakaj med sodelujočimi v programu ni godbe na pihala Zabukovica, katere korenine sežejo v čas, ko je zabukovski knap krvavo služil svoj kos kruha, pa vendar je del svojega kosa rezal tudi za to, da se je lahko ob prazniku ali tudi drugače poveseli ob glasbi knapovske godbe, godbe, ki ji danes dokaj velik finančni kos kruha daje tudi KS Griže, in ki v letu, ki prihaja, slavi visok jubilej: 110-letnico delovanja.

In kot da to še ne bi bilo dovolj, sta sodelovanje v programu odpovedala tudi oba zbora, tako moški kot ženski, ki sta sekciji DPD Svobode Griže. Godba na pihala iz Zabukovice kot sekcija DU Griže že več kot četrto stoletja noče sodelovati na komemoraciji

ob dnevu mrtvih, vzrok pa je nesoglasje vodstva godbe s takratnim vodstvom KS. Sedanje vodstvo KS Griže je letos želelo dokončno rešiti problem v zvezi s sodelovanjem godbe pri komemoraciji ob 1. novembru, pokazalo pa se je, da je vpliv posameznikov tako močan, da bi s sodelovanjem povzročili razkol znotraj godbe in morda celo ogrozili njen obstoj, česar pa si prav gotovo nihče ne želi.

Informacije, ki krožijo, da KS Griže ni mogla zbrati niti toliko denarja, da bi plačala godbo na pihala iz Liboj, da bi sodelovala pri programu, so neresnične in neutemeljene, kajti dejstvo je, da godbe iz Liboj nismo niti prosili, da bi sodelovala v našem programu, ker smo bili prepričani glede na to, da v godbi Zabukovica igra že tretja generacija godbenikov, ki s prepriji iz preteklosti ni obremenjena, da bomo problem razumno rešili. Ker pa nam to ni uspelo, smo menili, da ravnomo prav, če krajanom javno pokažemo, da so pri delu krajevne samouprave prisotni tudi neuspehi, v tem primeru zaradi peščice posameznikov, ki so v svojem egoizmu trdno prepričani, da se ne nadomestljivi.

DPO KS GRIŽE

Dani Dolar

Boris Gačnik

Franci Otavnik

Mladi tudi ostajajo

Kmetije na hribovitem terenu ne bodo ostale brez gospodarja.

Propadanje hribovitih kmetij je pojav, ki je bil opazen že takoj po drugi svetovni vojni in se vleče vse do današnjih dni. Težko delo, pičel zaslužek in delavnik od jutra do večera so mlade ljudi iz hribovskih kmetij pognali v dolino. Zaposlili so se v tovarnah, kmetije pa so počasi propadale. Da pa ni vse tako črno, nam zagotavljajo Dani Dolar, Boris Gradišek in Franci Otavnik iz Marija Reke.

Dani Dolar je star 23 let. Doma imajo 65 hektarjev veliko kmetijo, ki je zaenkrat še v lasti staršev. Ukvarjajo se z živinorejo, velik del dohodka pa pridobivajo tudi z gozdarstvom. Dani trenutno pita 16 goved, zaradi lažjega gospodarjenja pa je postal kooperant TZO Prebold. Pravi, da je s svojim življenjem zaenkrat še kar zadovoljen, saj je navajen trdo delati. Sicer pa bi se lahko zaposlil v tovarni, vendar ima rad delo na kmetiji pa tudi škoda bi bilo, če bi kmetija propadla. Ko sem ga vprašal, kaj pri svojem delu pogaša, je dejal: »Delo se na kmetiji prične zgodaj zjutraj, konča pa pozno v večer. Nikoli ni prostega časa, tudi v nedeljo ne. Da pa bi

odšel za nekaj dni na dopust, je treba kar pozabiti. Le da to ni največje breme. Rad delam, vendar je tako težko narediti kaj novega, ko pa so kmetijski stroji in repromaterial za pisanje govedi tako dragi. V hribih velja poseben režim gospodarjenja, tako da bi bilo prav, ko bi nam, hribovskim kmetom, nudili ugodnejše kredite, nam pomagali z nepovratnimi sredstvi in podobno. Sicer pa je delo na hribovski kmetiji težko ovrednotiti. Za veliko dela dobimo slabo plačilo.«

Boris Gačnik je star 24 let in je ostal na dvaundvajsetih hektarjih kmetije, ki je v lasti staršev. Ukvarjajo se z živinorejo in oddajo mleka. Le-tega na leto pridelajo okoli 17.000 litrov. »Živinoreja na hribovski kmetiji se močno razlikuje od tiste v dolini ali pa od življenja delavcev v tovarni. Doma sem ostal, ker je nekdo pač moral. Pa še rad imam to delo. V srednjo šolo nisem šel, tako da sedaj obiskujem razne tečaje, kjer se dodatno izobražujem, saj je znanje pri delu na kmetiji zelo pomembno. Prav zaradi tega pogrešam bolj organizirano dodatno izobraževanje za mlade kmete. To bi lahko potekalo predvsem pozimi, ko imamo več prostega časa. Drugače pa je težko

gospodariti, saj se vselej vse kaže in ustavi pri cenah.«

Franci Otavnik je nekoliko starejši. 28 jih šteje in je zaposlen v rudniku lignita v Titovem Velenju. Je oče treh otrok, doma pa je iz 31 hektarjev velike kmetije. Značilno zanj je, da je storil korak, za katerega se odloči le malokdo. Doma je sezidal novo stanovanjsko hišo, naslednje leto pa namestila pustiti službo in se posvetiti kmetovanju. Hoče postati le kmet, saj je prepričan, da se s pridnim delom da živeti tudi na hribovski kmetiji. »Treba bo posodobiti proizvodnjo mleka, ki je naš glavni vir dohodka. Trenutno oddajamo približno 15.000 litrov mleka letno, vendar bi radi proizvodnjo povečali. Naslednje leto, ko bo mama odšla v pokoj, bom jaz prevzel njen del kmetije in ostal doma. Kmetijo bi rad posodobil, vendar mi to le stežka uspeva. Največja težava pa je seveda skrita v visokih cenah kmetijskih strojev.«

Za vse tri je značilno, da ne marajo kaj preveč za politiko. Vsi skupaj prisegajo le na delo. Le zakaj jih ne bi poslušali, morda se bo potem vsem skupaj bolje godilo.

Brane Lobnikar

Pred prazniki norma presežena

»Posebno pred 29. novembrom. Za Titovo Jugoslavijo, za boljši jutri vseh delovnih ljudi!« smo rekli in se zagnali v trdo delo z vso našo, takrat še mlado močjo, je povedal Ivan Golavšek, zdaj že nekaj let zaposlen kot poklicni šofer pri »Strojni« v Žalcu, ker je opravil vse kategorije šoferskega izpita.

»Samo izpita za motor še nimam. Smešno, kaj?«

Družino sem presenetil pri večerji. Ravno kar so se vrnili z gradbišča. Na Škafarjevem hribu si ustvarjajo nov dom. To je urejena, topla družina. Večji sin Andrej obiskuje osnovno šolo v Žalcu, mlajši Jure pa še v Gotovljah.

»Če le moreta, stikata po kakšnem stroju. Pravijo, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Midva z ženo Niko delava oba pri Hmeza-du, seveda vsak v svojem obratu.«

Visok, krepak, bister, zmeraj vesel, zgovoren in nasmejan 39-letni Ivan je Polzelan, doma iz prelepega kraja, o katerem je celo pesnica Meta Rainer zapisala: »Polzela, ostani zdrava! Srečen, kdor je tu doma, kjer prelepa je narava in kultura je srca!«

»Za mojega otroštva je bila Polzela z okolico precej drugačna. Bolj starinska, zdaj je kakor nevesta. Meni pa je že kot otroku šumelo v glavi: »Tam kjer stroji ropotajo svojo pesem veno-

mer... Kar kmalu sem se odločil, da si bom sam služil kruh. Imel sem več različnih zaposlitev. Končno se mi je posrečilo: v Montani sem se vrtel z bagrom, Strojna pa mi je zaupala, seveda po opravljenih izpitih buldožer. Precej časa star tip, nato novejši. Tako sem bil dodeljen k ustvarjalcem gozdnih poti. Skoraj ne morem povedati, kje vse sem oral. V dolini ni bilo preveč lepo. Često mi niti hvala niso rekli, če sem pognal malo dlje kot mi je obratovodja naročil.«

Miza je ponujala, oba z ženo sta priganjala: »Jejte, pijte, boste turško?«

»Toda v naših zlatih hribih, tam so ljudje čisto drugačni. Veseli, sproščeni, radodarni, s pravo človeško toplino so nas sprejeli pod streho. Po izdatni večerji smo tudi zapeli, zavriskali, ob zvokih frajtonarice se tudi zavrteli. Ja, tako je bilo: ob ponedeljkih zjutraj od doma, v soboto zvečer pa čez hribe in doline domov. Velikokrat kar peš, pa z mopedom, kakim tovarnjakom, bolj poredko z avtobusom.«

Živahni pripovedi, ki je napolnila vso kuhinjo, je prislunil tudi sosed Tone Hriberšek, izučen strojni ključavničar, v Lastovki na Polzeli je njegovo delovno mesto.

»Moje delo nikakor ni bilo brez nevarnosti. Skale, prepadi, prikrite globače. Bil sem previden in

Ivan Golavšek

odnesel sem celo kožo. Delali smo tako rekoč od jutra do noči.

Na Paškem Kozjaku, na Dobrovljah, križem krašem po pohorskih gozdovih, najlepše pa je bilo v Zgornji Savinjski dolini, v Matkovem in Robanovem kotu, kjer sem oral do najvišjega kmeta v Sloveniji — Bukovnika. Izredno sposobnega, še mladega gospodarja je prav traktor za večno pokopal, je Ivan nekam boleče povedal. »Najprej smo orali ozke ceste, nato široke, kjer lahko celo avtobus pelje. In sedaj tudi vozijo tod najtežji tovornjaki. O, še bi se vrnili v tiste kraje, v čas, ko smo stiskali pesti in si prisegali!

»Horuk v nove čase... Zdaj pa si potihom želim, da bi končno prišel čas, ko bomo v lastni hiši zapeli: V dolinci prijetni je ljubi moj dom, nikoli od njega podal se ne bom, pod lipo domačo najrajši sedim, v domačem veselju najslajše živim.«

Drago Kumer

Ekologija

Voda zaenkrat še neoporečna

V času, ko nas iz vseh koncev in krajev bombardirajo z novicami o najrazličnejših ekoloških katastrofah, v času, ko vdihavamo močno onesnažen zrak, ko umirajo gozdovi, ribe v rekah in potokih, ko je vse večja obolenost, se vse pogostejše sprašujemo, kakšno vodo pijemo?

Odgovor na to vprašanje ni preprost, vendar pa, če je izjava sanitarnega inšpektorja, ki skrbi za to področje, verodostojna, potem lahko odgovorimo z olajšanjem, da v občini pijemo in uporabljamo ta čas neoporečno

vodo. Opravljene so bile analize, ki so dale zadovoljive rezultate, to pa seveda še ne pomeni, da jutri ne more biti slabše.

Problem pitne vode postaja vse bolj pereč tudi v naši občini, zato si bomo morali prizadevati, da bomo tudi v bodoče oskrbljeni s to prepotrebno tekočino. Seveda pa na podtalnico ne velja preveč računati, saj bo zaradi uporabe najrazličnejših pesticidov, herbicidov in drugih snovi, ki jih uporabljamo na kmetijskih površinah, že jutri neuporabna. Vodo bo torej nujno potrebno napeljati v dolino iz višje ležečih studencev, ki se-

daj še ne poznajo teh problemov, in na ta način zagotoviti zadostne količine zdrave in kvalitetne pitne vode. To pa je naloga nas vseh, še posebno pa Komunale, ki je nosilka vodooskrbe v občini.

In za konec: voda je resda neoporečna, vendar pa je različne kvalitete in ko ti iz vodovodne pipe priteče močno klorirana in motna ter kdaj pa kdaj tudi neprijetnega vonja, podvomimo v to trditve. Je že tako, da tisto, kar vidimo, okusimo ali vonjamo, tudi po svoje presojava. Pa če imamo prav ali ne.

D. Naraglav

So še možnosti za SIP

Gre za biti ali ne biti

Potemtakem, ko so mnogi govorili, da šempeterskemu Sipu grozi skorajšnji stečajni postopek, se zdajšnje vodstvo z velikimi naporji bori za normalizacijo razmer v tovarni in izboljšanje likvidnostnega stanja. Veliko je odvisno od tega, komu bo Temeljno sodišče v Kopru naprtilo dolgove Krasmetala — bivšega Sipovega tozda iz Sežane.

Sanacijski program, ki so ga začeli izvajati po odhodu bivšega direktorja Poldeta Rajha, je naravnani v več smeri. Po besedah sedanjega direktorja Rafka Končine, je bila poslovna politika Sipa v zadnjih letih zgrešena predvsem zato, ker niso uspeli pravilno oceniti, koliko njihovih izdelkov je sposoben, ob hudih težavah v kmetijstvu in zmanjšanju kupne moči kmetov, prenesti jugoslovanski trg. Proizvodnja kmetijskih opreme je bila v Sipu prevelika, kopičile so se zaloge, tuj trg je bil premalo in nepravilno izkoriščen. Na položaj v Sipu so

dodatno vplivali še zunanji dejavniki in to predvsem hitrejša naraščanje reprodukcijskega materiala kot so naraščale cene kmetijski mehanizacij. Poleg tega je jeklo, na primer, ki ga kupuje Sip, veliko dražje kot je cena te kovine na prostem svetovnem trgu, morebitni uvozniki, pa zaraadi to-

Pri izvajanju sanacijskega programa v Sipu sodeluje tudi Justin Felicijan, ki je s svojimi dolgotrajnimi izkušnjami v Razvojnem centru že pomagal pri reševanju mnogih težavnih situacij v različnih podjetjih.

gosti državnih prepisov, do tega jekla ne morejo priti.

V tem trenutku v Sipu zmanjšujejo proizvodnjo kmetijske mehanizacije (A-program), zaradi česa je na prisilnem dopustu okoli 200

nezadovoljnih delavcev, pri tem pa posvečajo več pozornosti strojni mehanizaciji in transportni robotiki (B-program). S prodajo zalog so že izboljšali likvidnostno stanje, tako da so plače za november po dolgem času razdelili iz lastnih sredstev. V prihodnosti, če bo sedanje vodstvo s sanacijskim programom uspelo, namestijo proizvajati le toliko, kolikor bodo uspeli prodati. S tem se bo bržkone pojavil problem tehnoloških viškov, ki ga bodo poskušali rešiti s predčasnimi upokojitvami, prerazporeditvami delavcev.

Po mnenju Vere Orešnik, ima Sip realne možnosti, da se izvleče iz tako težkega položaja, če pa se stečajju ne bi mogli izogniti, mora biti ta dobro in strokovno izpeljan. O usodi skoraj tisoč članskega kolektiva iz Šempetra, so prejšnji teden razpravljali tudi v republiškem izvršnem svetu.

VOJKO ZUPANC

Čreda koz na Dobrovljah

Koze na Dobrovljah

Kmetije na Dobrovljah so si s pomočjo kmetijske zadruge Savinjska dolina uredili več hektarov pašnikov, na katerih živina najde dovolj sočne paše skozi vse leto. Del travnikov in pašnikov zaraščata grmičevje in gozd in tu ni več dobre paše za govejo živino, najde pa se dovolj paše za drobnico, za ovce in koze.

Tako se je na Dobrovljah pojavilo več čred koz, nekaj pa je tudi

ovc. Drobniča se pase oziroma najde dovolj hrane tudi na odročnih krajih, na primer na gozdnih parobkih. Nekateri kmetije imajo že manjše črede koz, kmalu pa jih bo še več. Računajo, da bi posamezne hribovske kmetije zlahka preredile tudi po sto koz.

Dohodek od prodaje mleka pa tudi sirov ni zanemarljiv. Zanimivo je, da je vse količine kozjega in ovčjega mleka pripravljena odku-

piti Mlekarna v Arji vasi in ga ponuditi potrošnikom. Kozje mleko je zelo cenjeno in ponekod ga porabljajo tudi kot zdravilo. Res pa je, da za kozjerejo in ovčerejo niso pogoji zgolj na Dobrovljah, saj imamo tudi pri nas nič koliko hribovitih krajev, ki imajo podobne pogoje za rejo ovac in koz kot na Dobrovljah.

Tk-L

Komentar:

Kmetijska zadruga Savinjska dolina, Mlekarna v Arji vasi pa tudi občina Žalec in drugi dejavniki namensko vlagajo sredstva za razvoj in urejanje pašnih skupnosti, ker se zavedajo, da je to najboljša pot do dosege večje proizvodnje tržnega mleka. V obrobnih krajih začenejo tudi z ovčarstvom in kozjerejo. V zadnjem času je na Dobrovljah vzniklo sedem novih pašnih skupnosti, v katere je 32 kmetov vložilo 343 ha travniških površin.

Z urejanjem pašnih skupnosti izboljšujejo travno rušo, to pa pomeni boljše pašo in več krme za živino. Na no-

vo usposobljenih površinah bo možno povečati število živine za 350 glav, ki bodo dajale izdatne viške mleka za trg. Pomeni, da se v novih pogojih tudi tem oddaljenim hribovskim predelom obetajo boljši časi, večji tržni viški, to pa pomeni boljše življenje.

Poleg molznih krav in plemenske živine za razplod sta zanimivi tudi ovčereja in kozjereja. Najboljši pogoji za ovčarstvo in rejo koz so na obrobnih predelih, kjer grmičje in nizko drevje že prerašča travnike in pašnike. Za govejo živino v teh krajih ni več pogojev, dobro pa se znajde drobnica. Zanimivo je, da je Mlekarna v Arji vasi

poleg kravjega mleka pripravljena odkupiti še tako izdatne viške ovčjega in kozjega mleka, saj zlasti kozje mleko iščejo predvsem bolniki.

Mlekarna na Dobrovljah (v domu občanov) dnevno zlahka prevzame razpoložljive viške mleka, bo pa kmalu postala premajhna, kajti proizvodnja in odkup bosta še naraščala. Tako se je samo v zadnjih dveh mesecih (avgusta in septembra) dnevni odkup mleka povečal za deset odstotkov (v Sloveniji za tri odstotke).

Kot prednostno naložbo omenjajo napeljavo telefona in ureditev ceste, ki Dobrovlje povezuje z dolino. Nekaj

sredstev za ureditev Dobrovelj so poleg Kmetijske zadruge Savinjska dolina prispevali še občina Žalec, SLO in drugi dejavniki, nedvomno pa tudi posamezniki, kot sta bila sedaj že pokojna Ivo Robič in Jože Jan, pa tudi bivši predsednik občine in zdajšnji direktor SOZD Hmezd Vlado Goršek.

Tehnologinja Meta Zenko in predsednik zadruge Vlado Kralj menita, da je na Dobrovljah v tem času zlasti pomembno urejanje hlevov za živino ter gradnja silosov in priprava silažne krme. Res pa je, da je bilo na tem že veliko narejenega, saj so kmetje na Dobrovljah in po drugih zaselkih že dolgo

opremljeni s silosi. S povečanjem krme bo možno, menijo strokovnjaki imeti na en ha pašniške površine 1,8 odrasle govedi.

Zdajšnji letni odkup mleka na Dobrovljah znaša 220.000 litrov, v novih pogojih večjega pridelovanja krme in paše pa se bo letna proizvodnja povzpela čez pol milijona litrov. Med perspektivno živino omenjajo sivojavo in simentalno pasmo.

V novem programu bo imela pomembno mesto tudi drobnica — ovce in koze — pač zato, ker so za živali

tod ugodni pogoji. Začetek je že tu, saj imajo nekatere kmetije že po 50 in več koz ali ovac. Pri tem je pomembno, da je Mlekarna v Arji vasi pripravljena sproti odkupiti vse viške kozjega in ovčjega mleka.

Kozjereja in ovčereja hribovskim kmetijam nedvomno pomenita nov vir dohodkov, na trgu pa boljšo preskrbo z mlekom, siri in drugimi mlečnimi izdelki. Res pa je, da kmetje v prireji drobnice še nimajo dovolj izkušenj, zato čaka družne pospeševalce še veliko dela.

Lojze Trstenjak

Gorjupovi dnevi v besedi in sliki

V Žalcu so se od 9. do 11. novembra zbrali slovenski novinarji na 12. študijskih dnevih Matije Gorjupa. Več kot štiristo novinarjev, med njimi so bili tudi stanovski kolegi sosednjih republik in pokrajin ter članice skupnosti Alpe Jadran. V četrtek dopoldan so obiskali delovne organizacije in zasebne obratovalnice, popoldan pa so govorili o novinarstvu in pluralizmu. Razgovora so se udeležili predstavniki slovenske alternative. Zvečer sta za novinarje pripravila sprejem predsednik RK SZDL Jože Smole in predsednik SOZD Hmezd Vlado Goršek. Prijeten večer je popestrila delovna organizacija MIK Prebold z modno revijo. Normativne omejitve javnega komuniciranja je bila prva tema drugega dne, sledil je občni zbor Društva novinarjev Slovenije, popoldan pa je predsednik CK ZKS govoril o aktualnih političnih dogodkih. Po nogometni tekmi Zlate selekcije, ekipe ZDRAVO in novinarjev so bili udeleženci Gorjupovih dni gostje Export-importa. Zadnji dan je novinarjem odgovarjal na vprašanja podpredsednik ZIS-a Živko Pregl.

Po oceni večine udeležencev Gorjupovi dnevi so bili srečanje v Žalcu najuspešnejše doslej, za kar imajo veliko zaslug gostitelji, odbor pri OK SZDL, pokrovitelj SOZD Hmezd, delavci gostinske organizacije Golding, združeno delo radio in Novi tednik, ki sta skrbela za press center, člani Svobode, tiskarna Marginalija in še mnogi drugi.

Ali lahko pijemo cenejše mleko?

Brezplodna razprava — problemi ostajajo

Proizvajalci-kmetje še vedno v podrejenem položaju

V okviru 12. študijskih Gorjupovih dni so se 9. novembra zbrali za skupno mizo predstavniki sveta za kmetijstvo, Kmečke zveze, mlekarji, trgovci, predstavniki Hmezada, člani odbora za mlekarstvo, Kmetijski inštitut Slovenije, kmetje, novinarji in še nekateri drugi, da pridejo do ugotovitve, kako piti cenejše mleko.

Pogovor, ki sta ga pripravila svet za kmetijstvo in konferenca potrošnikov pri občinski konferenci Socialistične zveze v Žalcu, je posledica nezadovoljstva proizvajalcev mleka, ki kljub obljubam ob mlečnem bojkotu še vedno OSTAJO V PODREJENEM POLOŽAJU. Dejstvo je, da še vedno ne dobijo mleka plačanega dvakrat mesečno, cene pa ne pokrivajo stroškov proizvodnje. Bo torej potreben še en bojkot?

Ob prvem so bila zagotovila, da se bodo stvari razrešile v prid proizvajalcev, žal pa so bile to le utopične obljube brez pravih osnov. In še enkrat so se pokazala močna razhajanja med teorijo in prakso. Izvršni svet je takrat obljubil krajše plačilne roke in jih priporočil tudi trgovskim organizacijam. Žal pa ni bilo pričakovati ustreznih rezultatov, saj so priporočila, naj si člani repoverige solidarno delijo bremena inflacije, skregana z vsako tržno logiko. Priporočila so udarila ob trdno steno trgovskih organizacij in se razbila, saj ni bilo pričakovati, da se bodo odpovedali dohodku, ki ga ustvarjajo na račun daljših plačilnih rokov.

Na javni seji, kjer je debata postala še močno razgreta, so posamezni predstavniki z argumenti in proti argumenti skušali doseči svojo veljavo ali opravičilo za stanje, v kakršnega je zapeljal voz

Da so novinarji in gostje lahko dobili potrebne informacije, so skrbele delavke Export-importa. Mira Cestnik pa je prevajala avstrijskemu novinarju pogovor s predsednikom CK ZKS Milanom Kučanom.

Foto: L. Korber

in mlekarne vsak na svojem bregu, dokler bodo imele trgovske organizacije monopol in dokler bomo živeli v utopiji, da bodo posamezni člani repoverige pristajali na solidarnost med posameznimi člani. In kje je torej rešitev? Na seji je ni bilo mogoče izkristalizirati. Morda je še najbolj oprejemljiva v ustanovitvi potrošniških združenj, ki naj bi postale konkurenca trgovskim monopolom. Seveda pa je to dolgoročnejša rešitev, ki ni mogoča čez noč. S seje smo odhajali nezadovoljni tako rekoč vsi. Še najbolj za proizvajalci in potrošniki, slednji pa smo pravzaprav vsi — tudi trgovci.

D. Naraglav
foto: L. Korber

Boris Bergant

Priznanje organizatorjem

Po uspešnem izteku 12. Gorjupovih dni, ki nam bodo vsem ostali v spominu po imenitnem gostoljubju Žalčanov, se vam iskreno zahvaljujemo za pomoč in sodelovanje. Zahvala gre vsem vidnim in nevidnim sodelavcem, vodstvom skupščine občine, izvršnega sveta, SZDL, glavnemu pokrovitelju Hmezadu, pa tudi vsem tistim delovnim kolektivom, ki so nas tako zanimivo sprejeli medse in nam omogočili, da odnašamo iz Žalca ne le dobre vtise, marveč tudi koristne informacije. Tako bomo poslej bolje razumeli stike in dosežke, preteklost in prihodnost, predvsem pa hotelja tega prelepega koščka naše domovine.

Žalec se je potrdil kot kraj dobrih komunikacij, saj je na Gorjupove dni privabil celo nekaj več gostov od pričakovanih (tako so mnogi uživali tudi gostoljubnost v Preboldu in Celju). Transzitivno obeležje Žalca pa se je v obliki preprih različnih idej in misli odražalo tudi na Gorjupovih dnevih.

Zahvaljujemo se kolegom iz Novega tednika in Radia Celje za domiselno oskrbo prireditve. Posebno priznanje pa velja novinarskemu kolegu Janezu Krofliču, ki mu gre ob velikanskem delovnem in osebnem angažmaju tudi sploh zahvala za zamisel našega gostovanja v Žalcu.

Hvaležni sedaj želimo vsem vam in preko vas tudi občanom še novih delovnih uspehov in osebnih sreč in zadovoljstva.

Društvo novinarjev Slovenije
predsednik
Boris Bergant

Utrinki

Milan Markelj, novinar Dolenjskega lista, je bil najbolj navdušen nad zanimivostmi in urejenostjo Žalca. Čutil se je, je kakor gostilnica Lunca ni dle odprto, saj se ima lokalca vabi tudi v kasnejše ure.

Jelena Gačša, novinarka kulturne redakcije Dela, je pohvalila delavce Petrola zaradi videnosti, čeprav so ji benzin ponudili po najnovejši ceni.

Gostitelji in delavci državne varnosti so bili nemalo presenečeni, ko je je podpredsednik ZIS Živko Pregl primahal kar pes Kasneje smo zvedeli, da se je pripeljal s svojim avtomobilom in da si je med iskanjem Doma II. slovenskega tabora ogledal tudi mesto.

Tone Fornozzi-Tof je napovedal, da bo v ekipi Zlate selekcije nastopile enajst igralcev, na večerji pa jih je bilo kar 24. Za to je ekipa oddala Zdravo ostala brez večerje, Barbara Jerman pa je glasno brenila ob odhodu z Export-importa. Verjetno je Tof ni videl, še manj pa slišal, kajti njun razgovor bi bilo zanimivo slišati.

Direktor Goldinga se je prvi večer v Hmezadovi dvorani jezil nad novinarji, da premalo pijejo, pri čemer je gotovo mislil na »sket«. Izpač dohodke je potem kar sam nadoknadil. Škoda, da ga v naslednjih dneh ni bilo blizu, saj bi slišali mnenje o novinarjih gotovo spremenili.

Duša Damjanovič, dopisnica Politike je bila razočarana nad ponudbo in cenami v Nami. Očeno so v Nami prezirli, da se novinarji spoznajo na kakovost in cene.

Žalec je resnično lepo mesto so trdili mnogi, pri tem pa so mislili gotovo na urejenost pročelij hiš

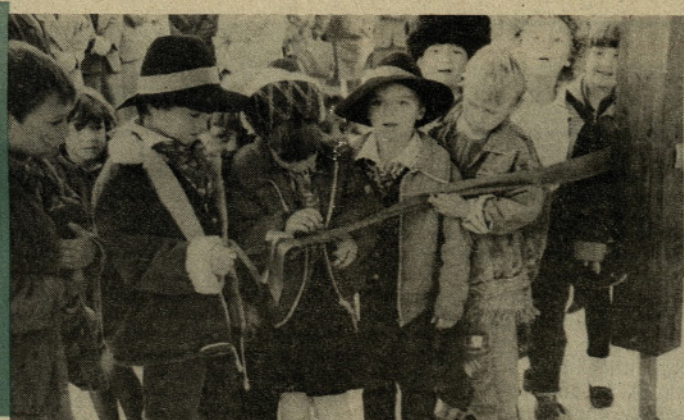

Celostna podoba Gorjupovih dni je bila v rokah tiskarne Marginalija. Razgrabljeni plakati, posterji, beležke pa so dokaz več, da je bilo zanje veliko zanimanje.

Odpri vrtec v Žalcu

V okviru Gorjupovih dni so med drugim slovesno odprli tudi vrtec v Žalcu. Slovesnosti so se udeležili številni predstavniki KS in občine ter drugi. Osrednji govor na otvoritvi je imela ravnateljica vrtca Mara Mohorko, ki je med drugim dejala: »Danes smo tukaj med tem, ko v našem mestu potekajo Gorjupovi dnevi, z željo v spominu ohraniti tudi dogodek, ko smo okoli pokazali, kaj nam je v obdobju več kot enega leta z velikimi težavami le uspelo zgraditi. Od prvotnega projekta (10

igralnic s pripadajočimi prostori in centralno kuhinjo), smo se zaradi finančne stiske odločili za 6 igralnic, v katerih bo v zaključni fazi 32 otrok, v starosti do 2 let, in 88 otrok, starih od 2 do 7 let. Gradbeno dela so skoraj končana, danes pa vam predstavljamo zaključno fazo, v katerih bosta 2 skupini otrok, v starosti od 2 do 6 let, na voljo pa bodo imeli še pripadajoče garderobe in sanitarije, razdelilno kuhinjo pa bodo začasno uredili v prostorih pralnice. Decembra naj bi v objektu že bili tudi

otroci. Prostori so do danes neopremljeni, saj smo prepovedno zbrali denar za Marlesovo opremo. Pričakujemo jo v prihodnjem tednu ...»

Gradnjo vrtca v Žalcu financirata s sredstvi krajevnega samopriskevka KS Zalec in KS Vrblje, velik delež so prispevali delovne organizacije, obrtniki, občani in zaposleni v vrtcu. Seveda pa bo za dokončanje potrebno še kar precej denarja. Kulturni program so pripravili najmlajši.

TONE TAVČAR

trejše dotečanje denarja v zvezni budget in izplačevanje premij ter izvoznih stimulacij. Glede monopolsnosti trgovine in odnosa s proizvodnjo pa je podpredsednik ZIS-a dejal, da so bila obdobja, ko blaga ni bilo dovolj in je trgovina imela interes vplivati na proizvodnjo, danes pa je obratno, ker je blaga dovolj. Uveljavlja lahko daljše plačilne roke, večje marže in se obnaša tako, kot se. Po njegovem bo liberalizacija tovrstne dejavnosti pripeljala do drugačnega obnašanja trgovine. Vsekakor pa je problem plačilnih rokov močno povezan z inflacijo. O slednji je Živko Pregl povedal, da je to velik problem, ne pa edini. Po njegovem mnenju bo spopad z inflacijo uspešnejši, ko bodo narejene vse spremembe v ekonomskem sistemu, v ekonomski politiki in materialnih gibanjih. Dejal je tudi, da ni res, da vlada inflacije ne jemlje resno, ampak da bo pred odločilnim spopadom z njo potrebno napraviti še nekaj korektivnih potez. Vrsta zakonov (o podjetjih, bankah itd.) je že bila sprejetih, potrebno pa bo liberalizirati še uvoz in domače cene, omejiti proračunsko porabo itd. Do konca leta bomo še vedno priča visoki inflaciji, po novem letu pa lahko pričakujemo bistveno znižanje, je še dejal v zvezi s tem Živko Pregl.

V pogovoru je bilo postavljenih še vrsta vprašanj, ki so se nanašala na visoke obrestne mere, na delnice, na vprašanja podjetij in združenj, klirinškega izvoza in mnoga druga. V enoinpolurnem pogovoru so bile razgaljene mnoge dileme in problemi, ki tarajo naše gospodarstvo. Ob koncu pa so podpredsedniku ZIS Živko Preglu podelili simbol Savinjske doline Boljkinega štangarja.

Foto: L. K. D. Naraglav

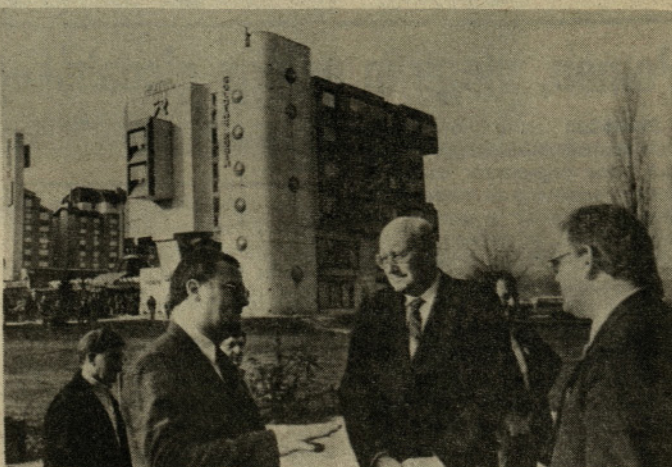
Slovenska alternativa in novinarka Politike Duša Damjanovič med oddajo Žarišče

Nogometna tekma med Zlato selekcijo in ekipo Zdravo ter novinarji, udeleženci Gorjupovih dni, je v teledarstvu osnovnošolskega centra privabila rekordno število obiskovalcev. Nogometni spektakel se je začel s svečanostjo, posvečeno na jupošolskemu jugoslovanskemu športniku Miru Cerarju ob njegovi 50-letnici. Delavci Goldinga so mu poklonili trinadstropno torto, Stane Nopak kolo »plejbike«, dekliski nonet iz Žalca pa mu je zapel pesem »Srečen rojstni dan«. V odmoru je Bogdan Barovič streljal Tofo sedemmetrovke in stavo je dobil Tof. Najuspešnejša strelka najstrožje kazni je bila Jolanda Bertole. Najhitrejši s kolesom plej bike je bil Franek Klemenc, ki je novost Staneta Novaka pohvalil, zanjo pa se je zanimal tudi Zvone Zanoškar.

Zlata selekcija je bila najuspešnejša, saj je premagala ekipo Zdravo z rezultatom 8:1 in novinarje s 4:2.

Foto: L. Korber

Gostje Gorjupovih dni

Jože Smole

Milan Kučan

Živko Pregl

Foto: L. Korber

Novinarji so z zanimanjem obiskali nekatere delovne organizacije, posnetek pa je z obiska v šempeterskem Aeru.

Turistično priznanje mestu Žalec

9. novembra je bila v Žalcu skromna svečanost, na kateri je bilo podeljeno priznanje Turistične Zveze Slovenije mestu Žalec kot najlepše urejenemu tranzitnemu kraju. V priloženem pozdravnem govoru je profesor Zoran Vudur poudaril, da je kljub kriznemu obdobju v regiji mnogo storičenega na področju turizma. Tako smo pridobili nov hotel v Logarski dolini, novo avtobusno postajo in casino v Rogški Slatini, Atomsko vas v Podčetrniku, nastaja novo termalno kopališče v Zrečah. Tudi porast 40 % več nočitev, zlasti domačih gostov, nam zgornjo govorilo o napredku. Imeli smo preko 400 raznih turističnih prireditev z več kot 200.000 obiskovalci. Tudi Zalec je napravil mnogo: od prenove starega mestnega jedra do najlepše urejene šole, saj se turizem in ekologija prične pri odrasajočih otrocih.

Slavko Sotler, predsednik TZS, pa je nato izročil predsedniku Srečku Mehu pisno priznanje. Svečanosti se je udeležil tudi predsednik SZDL Slovenije Jože Smole, ki je čestital Žalčanom na prejeto priznanje in poudaril, da mora to priznanje biti spodbuda za nadaljnje uspehe, saj je to tudi ena od stopnic na poti za vstop v Evropo 92.

foto: L. Korber

Gledališka dogajanja

Pomen, vloga in naloga gledališkega življenja

Področno združenje gledaliških skupin celjske regije je bilo tudi letos organizator izobraževalnega seminarja za režiserje začetnike. Seminar je potekal od petka, 27. 10., do nedelje, 29. oktobra, na Šmohorju. Udeležili so se ga predstavniki žalske, laške, konjiške, velenjske in celjske zveze kulturnih organizacij oz. gledaliških skupin. Začetnikov je bilo bolj malo (dva), vsi ostali pa so že prekaljeni ljubiteljsko-gledališki mački. Pa vendar iz predloženega programa ni bilo moč ugotovljati, kako prav jim bo prišlo uvodno razmišljanje predavateljice Marjana Beline o pomenu, vlogi, nalogi gledališkega ljubiteljskega življenja. V prijetnem pogovoru in predvsem iz lastne potrebe je slušateljem nanizal vrsto primerov iz svoje dolgoletne in bogate gledališke ustvarjalnosti. Zanimivo je bilo predvsem njegovo razlaganje iz gledališke teorije o osnovni motivaciji, ki človeka pripelje do odločitve, da postane gledališčnik. Prav iz negativnih motivov (uveljavitev samega sebe, razkazovanje, posnemanje, želja po prestižnosti) nastaja za družbo nekaj pozitivnega, saj tudi čas, okolje, želja po ustvarjanju narekujejo to, iz česar se rojevajo usmerjeni motivi... Dovolj snovi za razmišljanje — bodisi o tem, kar so režiserji doslej že naredili, bodisi, kako bodo stvari vzeli v roko v prihodnje. Naslednji dan so na seminarju spregovorili o organiziranosti, o proslavah in recitalih, pripravili prikaz, višek pa so doživeli vsi, ki so se ta dan mudili na Šmohorju ob predstavi PRIHRANJENI DOLAR, ki sta jo izvedla igralca Krajnc in Rode iz gled. skupine Izpod kozolca.

SLOVENEK SEM... PA TJA...

gledališka predstava avtorja, režiserja, kostumografa, scenografa Bogomira Verasa je doživela krstno uprizoritev v izvedbi Gledališča VRBA Vrbje.

Premiera je bila 27. oktobra, zatem pa je bila odigrana že tudi repriza. Skupina pridno nadaljuje z gostovanji v občini (19. 11. Polzele, 24. 11. Žalec), na mizi pa je že vrsta povabil za gostovanja po Sloveniji. Glede na to, da je predstava režijsko izvedbeno na visoki umetniški ravni, ki ga ljubiteljsvo lahko doseže, je bila predstava predlagana tudi za gostovanje v Žalcu ob slovenskem kulturnem prazniku. Zagotovo pa bomo v Popotnico vrlim Vrbenčanom položili tudi iskreno željo, da bi nas prihodnje leto zastopali na področni ali celo kateri drugi reviji gledaliških skupin. V imenu strokovne komisije ZKO Žalec veljajo vsem sodelujočim pri predstavi iskrene čestitke.

BESEDA MIŠKA KRANJCA...

je bila od 13. do 16. novembra povedana in interpretirana v vseh centralnih osnovnih šolah naše občine. ZKO Žalec je štiri dni gostila gledališkega igralca Rajka Stuparja, ki je s Cankarjevim domom in znanimi slovenskimi gledališkimi strokovnjaki pripravil izbor Kranjčevih besedil in jih skozi pogovor in izid gledališko približal učencem predmetne stopnje. Navdušenje, ki je mlado občinstvo navdajalo ob spremljanju Stuparjevega podajanja, je bi-

lo včasih celo nepričakovano. Ob ugotovitvi, da pa vendarle pre malo poznamo tako Kranjca kot slovenske avtorje sploh, se pridružuje še ugotovitev, da je ta oblika predstavitev nekega literata izredno primerna in zaželena. Zato smo bili ob pogovorih z igralcem vseskozi enotni, da ga bomo vedno radi povabili v Savinjsko dolino, katere velik občudovalec je. Umetnik se je v sredo, 15. 11., predstavil tudi odraslemu in zahtevnejšemu občinstvu. Svoje izvajanje je popestril z glasbo in diapozitivi avtorja Miška Kranjca, ml. Literarni večer je bil organiziran ob zaključku Meseca knjige v Občinski matični knjižnici s sodelovanjem ZKO Žalec, Pokrajinskega in študijske knjižnice iz Murske Sobote in tiskarne Marginalija.

VIDELI BOMO...

...v petek, 24. nov., v Domu II. slov. tabora Žalec gledališka predstava AG Vrba Vrbje SLOVENEK SEM... PA TJA za JUTEKS in izven...

VABIMO VAS...

Vse, ki bi radi sodelovali v gledališču, pa za to še niste našli korajže, pokličite številko telefona 712-226. Starost ni pomembna... Prav tako vabimo ljubitelje petja, še predvsem pa tiste, ki bi želeli postati zborovodje, telefonirajte nam na 712-226, in vabljeni vsi ostali, ki bi želeli sodelovati v katerikoli dejavnosti ljubiteljsko-kulturnega ustvarjanja. Vabita vas KUD SVOBODA ŽALEC in ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ ŽALEC.

Skrb za otroka in njegov razvoj

Občinska zveza DPM je v teh dneh izvedla programsko volilno konferenco, katere osnovno vodilo je vsekakor skrb za otroka in njegov zdrav duševni in telesni razvoj, hkrati pa tudi oblikovanje osebnosti, ki bo jutri pomenila temelj naše družbe. Iz te osnovne usmeritve je tudi v celoti izhajalo delo programske volilne konference.

Pri Občinski zvezi DPM Žalec so v preteklem mandatu obdobju delovale komisije za bralno značko, za kadre, za pionirski šah, za letovanje in svet za delo s pionirji. V vseh KS, razen v Šempetru, delujejo društva prijateljev mladine, ki svoje delo zlasti potrjujejo v času novoletne obdaritve otrok, zimskih počitnic, pustnega rajanja in aktivnosti ob tednu otroka.

Glede kadrovskih sprememb so bile predlagane nekatere spremembe, zlasti v sestavi predsedstva Zveze, ki bo v bodoče štel 11 članov in ne več 17 kot doslej. Mesto predsednice je tudi za naprej zaupano Ireni Pražnikar, podpredsednica bo Breda Verstovšek, regijski delegat in hkrati član predsedstva ZPMs bo še naprej Danica Dolinšek, profesionalno mesto sekretarke pa bo tudi v bodoče opravljal Leonida Močivnik.

ln kakšne so osnovne smernice programske-volilne konference Zveze DPM v naslednje? Vsekakor bo prednostna naloga izvedba letovanja otrok, kjer bodo težili k povečanju mest. Ohranila se bo tudi novoletna obdaritev otrok, kjer bodo ohranili starostno mejo od 2. leta do 4. razreda osnovne šole. Izvajali bodo tudi aktivnosti v času zimskih počitnic in ob tednu otroka. Še naprej bodo spremljali delo svetov in komisij v okviru Zveze DPM in vnašali novitete v svoje delo, kot tudi v delovanje društev DPM po krajevnih skupnostih. V okviru reorganizacije skupne porabe pa si bodo prizadevali zagotoviti ustrezno vsebino in sredstva za dejavnost Občinske zveze DPM.

Ob zaključku konference so nekaterim najzaslužnejšim članom Občinske zveze DPM podelili priznanja za neutrudno delo, ki so jih prejeli: Dominik Vrbič, Metka Veis, Helena Kronovšek, Danica Dolinšek, Marija Špeh in Zora Dobnik.

Vabilo na koncert

Vse ljubitelje rocka in bluesa vabimo na dogodek leta v Žalcu. V petek, 24. 11. 1989, bo v dvorani Hmezad solidarnosti koncert za v nesreči prizadete ljudi občin Laško in Šentjur. Koncert se bo pričel ob 19. uri. Nastopili bodo vam dobro znani genialni in nadvse udarni BLUES CONNECTION z impozantno pleh sekcijo. Pevca ne bi hvalili, ker ga vsi dobro poznate. Z Gorenjske smo posebej za sočne okuse pripeljali softy blues akustično skupino EJGA BLUES BAND. Skupina je ravno pred izdajo svoje plošče. Iz Dolenjske, iz znanega SRAKINEGA ŽURA, prihaja prvič k nam odtrgana rock'n'roll skupina La GRANDE BRITANYA. Kdo bo vse to vzdržal? In za konec senzualna glasba sholastične glasbene skupine PANDA iz Ljubljane.

Karte v predprodaji lahko dobite na OK ZSMS Žalec (stara šola) in v biljard klubu.

VIDIMO SE NA KONCERTU

Podaljšan rok za literarne in fotografske prispevke

V julijskem Savinjskem občanu je OK ZSMS Žalec razpisala tri natečaje:

— natečaj za najbolj udarno fotografijo

— literarni natečaj na temo erotika

— literarni natečaj: »Mladi pravljičar«

Rok za poslane prispevke podaljšujemo do 15. decembra, ko se bodo sestale komisije in dela

ocenile.

Fotografije in literarna dela pošljite na OK ZSMS Žalec, Ul. Ivanke Uranjek 6, 63310 Žalec, kjer lahko izveste tudi podrobnejše informacije o razpisnih pogojih.

Najboljša dela bodo denarno nagrajena, hkrati pa jih bomo skušali čim bolj predstaviti širši javnosti.

OK ZSMS ŽALEC

Prireditve za šolsko kurilnico

Polzelani so lahko minulo soboto prisluhnili prireditvi pod naslovom Da nam bo topleje, ki sta jo družno pripravila šolsko kulturno društvo in DPD Svoboda Polzele. Šolarji so predstavili razgibanano raziskovalno delo na temo kruh in hmelj, prireditve pa je popestril tudi oktet Adoramus.

plotna napeljava v starem delu šole. Denarja ni dovolj, da bi dokončali, zima pa je pred vrati, zato iščejo različne vire za pridobitev manjkajočih sredstev. Izdatno sta pomagali obe delovni organizaciji v kraju: Tovarna nogavic in Garant Polzele.

Pokrovitelj prireditve je bila DO Merx, TOZD Mlini iz Celja. Na sliki: Mladi raziskovalci OŠ Vere Šlander so si ogledali peko kruha po starem pri Mlinarjih v Žalozah.

T. T.

Denis Kolman

Brigita Begič

Borut Zajc

Otroci imajo radi mladinske filme

V okviru Tedna domačega filma v Celju so na Polzeli pripravili 14. Teden mladinskega filma. V tednu dni so si otroci ogledali naslednje filme: Nobeno sonce, Čisto pravi gusar, Srečno Kekec, Maja in vesoljček, Coprnica Zofka, in Pole-tje v školjki, prvi in drugi del. Ob koncu so nam mladi obiskovalci o Tednu mladinskega filma na Polzeli takole povedali:

DENIS KOLMAN: »Teden mladinskega filma sem obiskoval že lansko leto. Letos so bili neka-

teri filmi isti, pa sem jih vseeno z veseljem gledal. Imel sem abonmajske karto, ki je stala 60 tisoč dinarjev, kar za sedem predstav ni veliko.«

BRIGITA BEGIČ: »Najbolj všeč mi je bil film Kekec, pa tudi drugi so bili zelo dobri. Otroci z veseljem čakamo to vsakoletno prireditev, saj se redko zgodi, da bi bil na televiziji predvajan slovenski mladinski film, prav tako pa tudi v kinu.«

BORUT ZAJC: »Zamé so bili filmi, ki sem si jih v tednu dni ogledal, prijetno doživetje. V kino sva hodila z bratom, veliko pa je bilo tudi mojih sošolcev. Dvorana je bila skoraj vsak dan polna. Tudi drugo leto bom obiskovalec Tedna mladinskega filma na Polzeli.«

Prireditve na Polzeli so omogočili organizacijski odbor Tedna domačega filma v Celju, Kino Celje, Kulturna skupnost Žalec in Tovarna nogavic Polzele.

T. TAVČAR

Plesni turnir v Žalcu

Plesni turnir za državno prvenstvo v Žalcu je bila konec oktobra še ena večja prireditev, ki je v dvorani osnovnošolskega centra privabila kakih tisoč gledalcev. Tu je bil namreč kvalifikacijski plesni turnir za državno prvenstvo, kjer je nastopilo več kot šestdeset parov iz številnih plesnih klubov in šol Jugoslavije. Največ uspeha so imeli plesni pari iz Ljubljane, T. Velenja in Splita. Turnir sta pripravili Delavska univerza in Kazina Ljubljana.

T. TAVČAR

Matični mleček ali gelée-royale

Za naziv matični mleček slišimo le tu in tam pri kakšnem čebelarju, bolj ga poznamo v lekarnah, trgovinah in drogerijah pod imenom gelée-royale, ki je lahko zmešan z medom ali sam. O njegovi učinkovitosti na zdravstveno počutje pa skoraj nič ne vemo.

Mnogi med nami si ta artikel s tem nazivom predstavljajo bolj za reklamni uspeh prodaje čebelarkega proizvoda, kot pa to, da si z njim mnogo uspešnejše lajšamo razne zdravstvene težave.

Človek je sestavni del narave, iz katere izhaja in je z njo povezan, od katere se ne more oddaljiti, ne da se podal v nevarnost. Sožitje življenja z naravo je vir zdravega življenja in če želimo to doseči, se moramo zateči k naravnim dobrinam za zdravje; kemija in tehnika nam ne dasta zdravja. V obliki naravnih dobrin, ki jih srečujemo v naravi, imajo posebno mesto čebele, sovjetski strokovnjak prof. Jojriš jih naziva krilati farmaceuti. Ponujajo nam svoje naravne dobrine ob agresiji bolezni, pri rušenju ravnotežja zdravja, da bi s terapijo njihovega produkta zopet dosegli zadovoljivo zdravstveno počutje brez stranskih učinkov škodljivosti. Matični mleček ustvarjajo mlade čebele dojlje s svojimi mlečnimi žlezami, z njimi hranijo čebeljo zalego in v matičniških ličinkah bodoče matice, medtem ko hranijo trotovske zalego z nektarjem in cvetnim pra-

hom. Ob hranjenju z matičnim mlečkom doseže ličinka bodoče matice težo 310 mg (od 42^h do 132^h starosti), predno se zabubi (dr. Karel Weisa, 1974), medtem ko čebelna ličinka doseže samo 150 mg teže. To je spodbudilo mnoge strokovnjake v svetu, da so pred 60 leti pričeli analizirati sestavino matičnega mlečka (Woyke, Weaver, Wang, Smith itd.) ter ugotovili, da je zelo bogat s proteidi, amino kislino, vitamini B₁, do B₁₂, med njimi pomembna PP in H, A, C, D, E in mineralnimi snovmi: kalij, fosfor, železo, kalcij, baker in silicij, vse te lastnosti so neobhodno potrebne za zdravstveno počutje človeka (dr. med. Yves Donadieu), še zlasti so zelo dober antibiotik proti bakterijam Proteus in Colibakterije.

Te raziskave so v svetu spodbudile mnoge čebelarje, da so se pričeli ukvarjati s proizvodnjo matičnega mlečka, z vstavljenjem umetnih matičnikov, v katere so vcepili žrke do starosti cca 36^h.

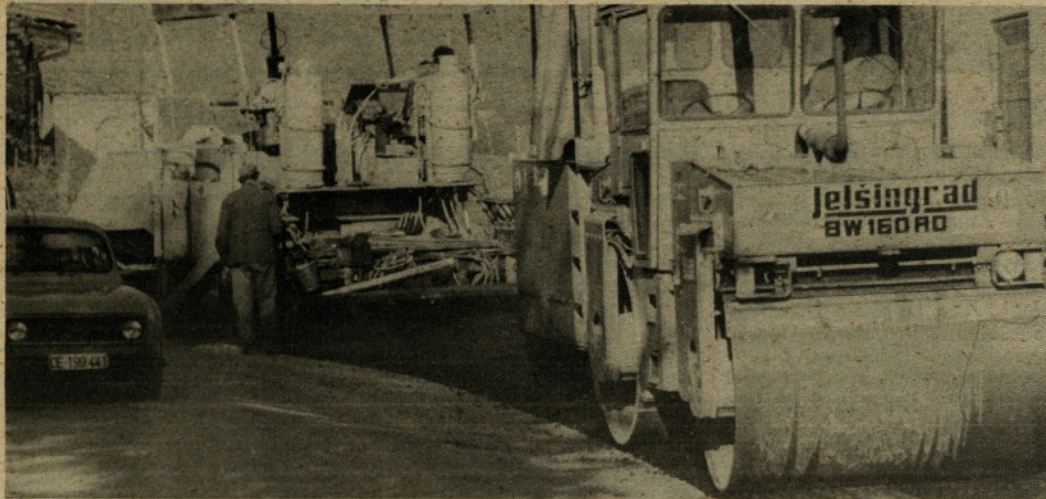
Matični mleček odkupujejo čebelarska podjetja in ga v svojih laboratorijih predelajo za uživanje ter ga prodajajo pod imenom gelée-royale. Na Japonskem je matični mleček pravo narodno zdravilo, 0,20 kg ga ima vsaka družina v svoji domači lekarni, uporablja jo ga proti raznim boleznim: poleg zdravljenj. V 25 letih je na Japonskem narasla poraba matičnega mlečka od 100 kg na dosedanjih

200.000 kg na leto. Glavna dobavitelja sta LR Kitajska in Formoza 98 % (Xoshida, Matsuki). Z večanjem proizvodnje in psihičnega napora delovne storilnosti na Japonskem postajajo vse večje potrebe po tem naravnem produktu za okrepitev in osvežitev zdravja.

Na pariški kliniki so ugotovili, da je odlično sredstvo zoper Asthenie, Anorexie, telesno slabost, Seneszenz ali predčasno staranje, za alkoholike, proti arteriosklerozni, za krvni obtok, spolne organe — Asthenie impotenzne in sečevod, živčne psihične motnje, gripo, astmo pa tudi zoper razvoj rakastih celic. Uravnava krvni pritisk in razkrajja strdke v ožilju ter skrbi za nemoten krvni obtok z dovolj rdečimi krvnimi telesci, skratka je zoper vse pojavljajoče bolezni. Dnevna doza zaužitev matičnega mlečka naj bo 300 mg čistega ali pomešanega z medom in naj 1 kura traja dva meseca, nikdar pa manj kot mesec dni, trdi dr. med. Yves Donadieu. Uživajmo ga zjutraj na tešče pred zajtrkom, lahko tudi s kuro cvetnega prahu, brez nevarnosti stranskih učinkov z zdravili, ali v vsakem letnem času, 4 krat po mesec dni na leto.

Kaj pa pri nas, v Jugoslaviji? Prav malo se zmenimo za artikel čebeljih proizvodov in nam je žal denarja zanj, žal tega raje porabimo za alkohol in cifein za lažno zdravo počutje.

Anton Rozman

Nova asfaltna prevleka

Cesto od Parizelj skozi Polzelo do Brega so minuli teden delavci Cestnega podjetja Celje na novo prevlekli s kar debelo asfaltno plastjo. Po besedah odgovornih je denar za preplastitev prispevala Skupnost za ceste SR Slovenije, dela pa so izvedli v dolžini 3 km. S tem popravilom ceste so poravnali dolg Polzeli, ko je bil zaradi popravila mostu čez Savinjo na magistralni cesti Celje—Ljubljana obvoz skozi Polzelo, zaradi česar je bila ta cesta precej uničena. Na sliki: Med asfaltiranjem.

T. T.

Sindikalni turizem za Dalmatince

Zgradili naj bi enaindvajset hišic

Čeprav je turistična sezona komaj za nami, že marsikje gledajo v naslednjo. Tudi v naši občini nismo izjema, še zlasti pa ne pri Hmežadu oz. njegovi delovni organizaciji Gostinstvo in turizem, saj so že pred časom stekli pogovori s predstavniki Brodogradilišta iz Splita za izgradnjo njihovih počitniških kapacitet v preboldskem športno-rekreacijskem gaju. Za kaj pravzaprav gre?

Delovna organizacija Brodogradilište iz Splita je v iskanju počitniških kapacitet za svoje delavce »vrgla oko« na Prebold, kjer so pred zasedenostjo hotela z Nižozemci že več let zaporedoma letovali njihovi delavci. V pogovori s Hmežadom so dorekli pomemben investicijski zalogaj, ki zajema izgradnjo enaindvajsetih počitniških hišic v vrednosti 700

tisoč zahodnonemških mark. Hišice naj bi zgradili v nekadnjem vikend naselju oz. na mestu, kjer je sedaj že del pred dvema sezonama urejenega kampa za nizozemske goste. Seveda pa brez zapletov tudi tokrat ne gre, saj so se gostinci dogovarjali mimo krajevne skupnosti in ljudi, ki so nosilci krajevne politike. Na KS Prebold so na eni zadnjih sej pobudo Hmežada in Brodogradilišta podprli, seveda pa želijo, da se kamp obnovi v celoti (elektrika, vodo, kanalizacija), kar pomeni, da je potrebno kamp obnavljati trezno, načrtno in s skupnimi močmi. Krajani Prebolda so namreč na Gaj in posege vanj zelo občutljivi, saj ima slavno in neslavno preteklost. Pred leti so rešili njegov propad z razdelitvijo hišic posameznim društvom in organiza-

cijam, ki so jih obnovila in jim služijo za več ali manj bogato društveno dejavnost. Ta problem bo mogoče rešiti z ustreznimi prestavitvijo hišic, ostaja pa še vrsta nedorečenih vprašanj: da gre za krajevno infrastrukturo, za lastništvo zemljišča, ki je v lasti Turističnega društva, za vprašanja urbanistične narave itd. Vsekakor pa je zadeva privlačna, saj se nakazuje možnost nove turistične ponudbe kraja, ki je že nekoč predstavljal središče turizma naše občine. Ponujeno priložnost bi bilo škoda izpustiti iz rok, kar se dobro zavedajo tudi v kraju, vendar pa morajo vse aktivnosti v zvezi s tem potekati usklajeno in z vednostjo KS, saj izkušnje iz preteklosti na to opozarjajo.

D. Naračlav

Namesto hvale — nekaj resnice!

Ob čitanju nekaterih zadnjih števil Savinjskega občana in njegovem poročanju iz Prebolda, si ne morem kaj, da se ne oglašim. Dopisniki iz preboldskega območja, kot da bi tekmovali, kdo bo kaj in koga bolj hvalil, pa če tudi stvar ne zasluži slave. Pišemo v glavnem, kaj je bilo narejeno, zatiskamo pa si oči pred tistim, kaj ni bilo. Z vso odgovornostjo lahko trdim, da je teh drugih stvari mnogo mnogo več kot prihv.

Na novo je v zadnjih petih letih trgovinica, cvetličarni in kioski zelenjavo. Kiosk je bil prve dni res v veliko zadovoljstvo Preboldčanom, sedaj pa je žal s kvaliteto

na dnu, s cenami visoko nad povprečjem, prijaznost pa takšna, ki ne sodi v to okolje. Namreč, če prineseš nazaj od 2 kg čebule 69 dag gnile, te prodajalec nadere, da nimaš pojma, kaj je četrta vrsta kvalitete in da tudi cena ni bila prvovrstna. Drugod smo vajeni ob takšnih pripetljivostih vsaj opravičilo.

Gotovo bi več prijaznosti ne škodilo tudi kje drugje. Vse prevečkrat službojočim manjka prvi razred bontona, kjer se človek nauči vsaj: dober dan, nasvidenje, hvala in prosim, pri tem sploh ne omenjam kakšne prijazne besede, dekorirane z nasmeškom na obrazu, namesto tiste klasi-

čne, ki že od daleč izraža, kaj pa te je sploh bilo treba sem.

Pa še tisto, kar je, pa ni. Prostor prejšnje pošte — zaprto, nekdanje banke — zaprto, nekdanje krajevne skupnosti — zaprto, pa ne zato, ker ni zanimanja za te prostore, pač pa zato, ker jih ne damo. To je objekt, ki je bil zgrajen z družbenimi sredstvi, sedaj pa je z njim, kot je.

S samoprispevkom so nam obljubili ureditev križišča v Dolenji vasi. Verjetno čakamo na kakšno hujšo nezgodo, ki bo predramila odgovorne.

Se je takšnih cvetk v Preboldu, ki je lahko nekdanji bil vzor sosednjim krajem v občini. O sedanjih lepota in urejenosti pa pričajo tudi posnetki. Žal je tega toliko, da bi to lahko bila nadaljevanja. Zato menim, da v bodoče, če že ne želimo resnice, tudi pretravnanja ni treba.

Tomaž Vožlič

Prebold

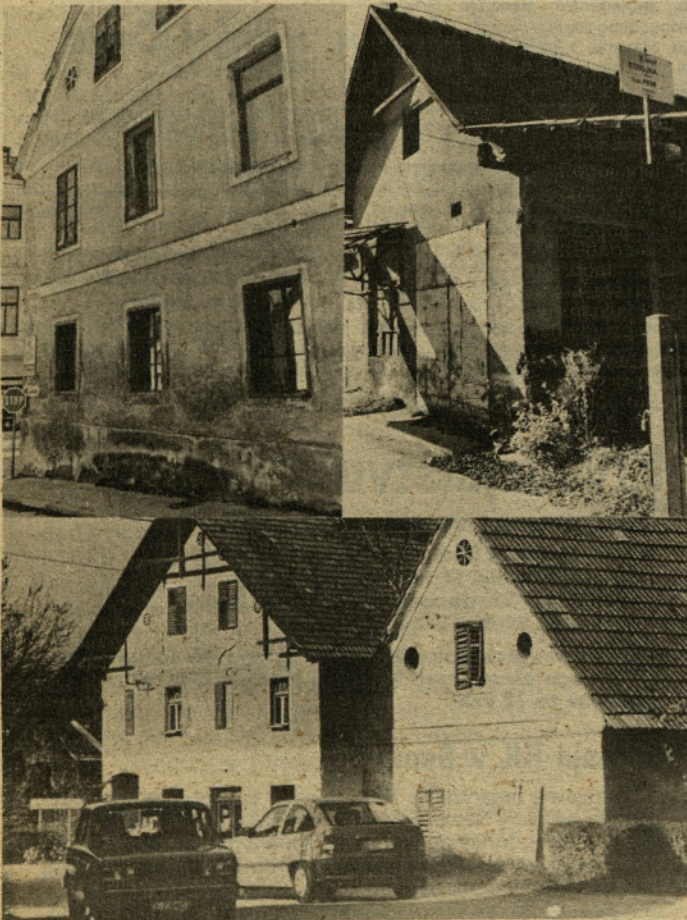
Obnova vodovoda

V tem mesecu ali v začetku decembra bo stekla obnova vodovoda v samem Preboldu, predvidoma pa naj bi bila dela zaključena v februarju naslednjega leta. Z obnovo tega dela vodovoda se nadaljuje referendumski program krajevnega samoprispevka, ki je v Gornji vasi letos že prinesel 1100 metrov primarnega cevovoda in zagotovil vaščanom dodatne količine pitne vode.

Odsek, ki so se ga sedaj lotili, zajema traso od Prebolda do M. Reke. Skupna dolžina je 1470 metrov, na njej pa bodo postavljeni tudi štirje protipožarni hidranti. Po predračunu iz oktobra gre za vrednost 2.750.000.000 din. Investicijo pa naj bi speljali s pomočjo SKIS-a za komunalo in ceste v vrednosti 44 %, s sredstvi krajevnega samoprispevka v višini 42 %, krajani naj bi dodatno prispevali okrog 10 %, ostale 4 % pa naj bi prispevale organizacije — podjetja na območju KS. DO Komunala pa naj bi v prihodnjem letu s sredstvi amortizacije obnovila dotrajane hišne priključke.

Problem vode se v KS dosedaj uspešno rešuje, vse te investicije pa so neločljivo povezane s krajevnim samoprispevkom, ki kaže na to, da so se krajani pravilno odločili, ko so ga izglasovali.

D. N.

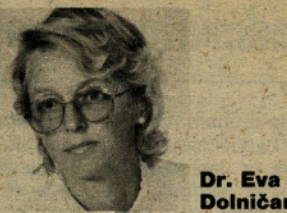

Razpadajoči objekti v središču Prebolda, zapuščina kovinarskega obrata, nevarno nepregledno križišče v Dolenji vasi res niso v ponos kraju

Foto: L. Korber

Ko nam otrok zboli

Svetuje in odgovarja pediatrinja

Dr. Eva Dolničar

Prihaja zima in z njo prehlad

Kakor hitro zunaj postane hladno, ko sonce začne prebujati meglo, ko dež in sneg orosita gole drevje, začne iz otroških noskov curljati. Pričnejo se nadležni nahodi, kašlji, bolečine v ušesih in podobno.

Kaj narediti, ko nosek noče in noče prenehati curljati, ko v pljuči našega nadebudneža slišimo cel orkester, od trobent do violin? Starši kot prvo pomoč najpogosteje uporabljajo kapljice za nos. Te sicer res lajšajo težave pri nahodu, a NE ZDRAVIJO, pri daljši uporabi lahko sluznico nasa celo okvari, zato svetujem kapljice domače izdelave: korenine belega sleza skuhajte, da dobite gosto sluz, ki jo nato s kapalko nakapajte otroku v nos. Dosti manj so neprijetne kot ostale (otrok se jih ne bo branil) in obloži jo nosno sluznico. Tako bo otroku lažje in brez bolečin bo izpihal nasek. Večina majhnih otrok še ne zna pihati, zato jih poskusite naučiti igrati; kot bi oponašali lokomotivo ali majhnega zmajčka. Tekmujte, kdo bo to naredil bolje. Praznjenje nosu ima velik pomen, saj se s tem prepreči vnetje obnosnih votlin, pri malčkih pa tudi vnetje ušes. Zmotno je namreč prepričanje, da se ušesa prehlade skozi ušesa. Do vnetja pride skozi nos, ki je povezan z ušesi in prav po tej povezavi nadležne bakterije iz polnega noska odcepajo do ubogih ušes.

Polnemu nosku pomagajo tudi inhalacije, a majhnega otroka ne moremo postaviti nad inhalator in mu ukazati, naj inhalira. Poskusite drugače. Lonec z vročo vodo-kamilicami postavite v umivalnik. Skupaj z otrokom se pokrijte z brisačo in mu poskusite pripovedovati pravljice o vesolju ali ga kako drugače zamotiti toliko časa, da bo soproja prišla v nasek in bo iz njega iztekla nadležna vsebina. Vendar pa pri tem pazite. Pod brisačo primite otroka za roke, da slučajno ne bi zašle v vrelo tekočino. S skrbjo za nasek boste z gotovostjo preprečili tudi vnetje ušes, v kar sem se kot

mati pri svojih otrocih pogosto prepirala.

Kaj pa, če do vnetja ušes kljub temu pride? Kot prvo pomoč priporočam pregrevanje ušes. Zadostoval bo že prelihan robček ali plenica. Če so bolečine prehude, dajte otroku par nadon, nato pa **obvezno** obiščite zdravnika. Ni potrebno, da mora otrok s pogostimi vnetji ušes stalno nositi pokrivalo, saj se bo pod njim preznojil in še hitreje prehladil. Vneta ušesa dovolj dobro greje že tudi smučarski trak. **Predpisana zdravila pa je treba porabiti do konca.** Če jih otrok jemlje le dva, tri dni, otroku res odleže, vendar se bo vnetje kaj hitro ponovilo, **saj prenehanje bolečin še ne pomeni**, da so ušesa zdrava, pomeni le, da so zdravila pomagala.

In kašelj? Otroku je treba pomagati, da se izkašlja. V ordinaciji starši **zmotno zahtevajo sirup proti kašlju namesto sirupa za izkašljanje**, kajti otrok se mora **izkašljati**, sicer sluz ostane v pljuči in lahko pride do pljučnice. Pomaga že pregrevanje prsnega koša s suho toploto (**ne z oljnato krpicco**), trepljanje po prsnem košu in kopanje v zdravilni kopeli. Če začne otroku v prsih piskati in je to slišati kot zvok trebente ali violine, je treba **nemudoma** v ambulanto, saj tak otrok **nujno** potrebuje zdravila. Otroci ponoči bolj kašljajo, ker pride izcedek iz noska v žrelo. Nič hudega tudi ni, če otrok ob kašlju bruhne, saj pogoltnjene sluzi še ne zna izkašljati in izpljuniti. Kašelj lahko traja tudi celo zimo, zato se starši ne hudujte, ker za to ne dobite staleža. **Važno je, da otroci živijo v zdravem okolju. Zato prosim, starši, ne zastrpljajte jim dmačega okolja s cigaretним dimom.** Pogosto se namreč zgodi, da mati pripelje v ordinacijo otroka z zamašenimi pljuči, se pri tem jezi na vlažno stanovanje, sama pa zaudarja po cigaretном dimu, čeprav pri tem zatrjuje, da v prostoru, kjer je otrok, ne kadijo.

Pisma bralcev

Ker v zadnjem času ne izide skoraj noben časopis, da v njem ne bi prebrali raznih kritik in obtožb na vsemogočih institucijah ter delovne organizacije in obrtnike, je namen tega članka pohvaliti Tovarno nogavic Polzela. Na priporočanje številnih upokojencev pa tudi po svoji presoji, sem se odločila, da se javno zahvalim tej delovni organizaciji. Bolj ko bredemo v krizne čase, bolj se upokojeanci zavedamo, koliko pomembna njihova skrb in pozornost do bivših sodelavcev.

Vsako leto nas malo pred novim letom povabijo na družabno

Hvala tovarni nogavic

srečanje s pogostitvijo in obdaritvijo z lepimi koledarji in nogavicami. Obenem pa nas seznanijo s svojimi delovnimi rezultati v preteklem letu, kar nas izredno veseli, da so kljub težkim tržnim razmeram vedno pozitivni. Ob 8. marcu se svojih sodelavk zopet spomnijo s čestitkami in darilnimi boni. Spomnijo se nas tudi ob vsakem njihovem jubileju, da ne govorim, kako smo veseli njihovih zajetnih paketov nogavic. Pa kljub temu, da so tako radodarni, dobro gospodarijo, se razširjajo in zaposlujejo nove delavce. To je namreč dokaz, da je v tej tovarni

na krnilu sposobno vodstvo, po obratih pa pridni delavci, seveda z nekaterimi izjemami. Mi se namreč zavedamo, da mora za to, kar odstopajo nam, nekdo skrbeti in delati. Lep je pa tudi občutek upokojenca, da je nekeje zapisan in da še vedno dobiva priznanja za vložen trud v času svoje delovne aktivnosti.

Torej, Tovarna nogavic Polzela, v imenu vseh upokojencev se vam javno zahvaljujem za vso skrb in dobroto z željo, da bi imeli čimveč delovnih uspehov in da bi svojih upokojencev nikoli ne pozabili.

Kristina Posedel

Komu smo starejši napoti?

Doživela sem nekaj, česar starejši človek ne more preboleti.

Vračala sem se iz banke v Žalcu med deveto in deseto uro. Nekaj korakov od tehnične trgovine, pred novo odprtim Snack barom, sem opazila kup cigaretnih ogorčkov, ki jih je očitno nekdo iztresel iz avta. Ker sem tu obstala, sta mi se približala dva moška, med njima je bil eden precej opit. Brez vsakega povoda me je opiti ogorčil: »Vi ste pa že dosti stari, saj bi že morali umreti!«

Bila sem brez besed. Spremljevalec tega baje precej zaplatega moškega, ga je grdo pogledal, da se je pobral v lokal. Spremljevalec pa se mi je v njegovem imenu opravičil, za kar sem mu hvaležna. Hkrati je obsojil ravnanje tega nesramneža in pripomnil: »Veste, pa še telovadni učitelj je!« Ostala sem brez besed. Ali smo res starejši, ki smo preživeli kar dve vojni, zares odveč?

Vprašujem se, ali je to olika in bonton prosvetnega delavca? Po moje si kvečjemu zasluži delo

svinjskega pastirja! Marija Uranjek, Efenkova 2 ŽALEC

Odprto pismo

Oglašamo se iz Osnovne šole Ivan Farčnik Buč Vransko, ki je pobratena s šolami iz posameznih republik in avtonomnih pokrajin. Takšna oblika bratstva se je pričela v letu 1976, ko se še niso pojavili finančni problemi, ki so povezani s tem srečanjem. Oblika pobratanja, kot jo ima OŠ Vransko, ima svoj poseben pomen in teži v občinskem, republiškem in jugoslovanskem prostoru. Srečanje bratstva in enotnosti poteka vsako leto meseca maja v kraju prireditelja (vsako leto je to drug kraj v drugi republiki).

Vsako leto se srečanja bratstva in enotnosti vse težje udeležimo, ker nas pestijo finančni problemi. Posebnih finančnih sredstev za srečanje ne dobimo, zato nam že vrsto let preostajajo skromni viri občinske izobraževalne skupnosti, ki pa so iz leta v leto bolj osiromašeni.

Sredstvi OIS in lastnimi sredstvi srečanja bratstva in enotnosti ne bomo zmogli več finančno pokrivati, zato v kolektivu resno razmišljamo, da bi v tem šolskem letu to obliko druženja prekinili.

Vsi se zavedamo posledic, ki bodo nastale zaradi tega, posebej sedaj, ko medrepubliški odnosi niso na ustreznih ravni. Želeli bi opozoriti na leto 1992, ko bo naša šola organizator srečanja bratstva in enotnosti. Za organizacijo tega srečanja nam bodo potrebna velika finančna sredstva, zato bomo takrat potrebovali pomoč širše DPS in DO.

Tako se obračamo na vse odgovorne organe v občini, da zavzemajo stališče in sklepe glede našega srečanja bratstva in enotnosti, saj smo pri ustanavljanju tega srečanja dobili pobudo prav od občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Ravnatelj: Branko Djordjević

Badminton: Hanjšek najboljši

Na drugem republiškem turnirju v badmintonu za pionirje in pionirke je nastopilo kar 59 mladih upov iz sedmih regij Slovenije. Med fanti je znova prepričljivo najboljši Braslovčan Kristjan Hanjšek, ki je drugi finalni niz proti Pelhanu dobil celo brez izgubljenih točk. Skupaj je v sedmih nizih oddal samo 17 točk in je trenutno brez pravega tekmeca v svoji starostni skupini. Nastopili sta tudi Alenka Kralj in Alenka Predovnik, ki pa nista igrali tako vidno vlogo kot Hanjšek.

Pionirji vrstni red: 1. Kristjan Hanjšek (Braslovče), ... 3. Robi Hanjšek (Braslovče); itd. Pionirji: 1. Pohar (Olimpija), ... 5.—6. Alenka Kralj, ... 9.—12. Alenka Predovnik (obe Braslovče).

Tekmovanje so na sedmih igriščih v dvorani osnovnošolskega centra v Žalcu pripravili športni delavci iz Braslovč, Tovarna nogavic Polzela in AERO Celje pa

Kristjan Hanjšek.

sta mlade tekmovalce razveselila s praktičnimi nagradami.

Besedilo in slika: T. Tavčar

Vrsta množičnih izletov

Med najbolj delavnimi organizacijami so v prebolski krajevni skupnosti člani društva upokojencev. So kreativni in nenadomestljivi del krajevnega življenja in tako rekoč povsod, kjer se kaj dogaja. Že vrsto let imajo bogato društveno aktivnost, ki je močno športno obarvana. To pa dokazuje tudi dejstvo, da so prispevali pomemben delež k osvojitvam pokalov in plaket v akciji »Izbiramo najboljšo KS v športni rekreaciji«, ki so jih osvojili Preboldčani v letošnjem in minulih letih.

V športno-rekreacijskem gaju imajo balinišče in rusko kegljišče z brunarico, kjer se radi zadržujejo in rekreirajo v poletnem času. Med najmočnejšimi in najbolj množičnimi pa so tisti, ki se po-

dajajo na planinske in kolesarske izlete. V tem letu so jih izvedli lepo število in zmeraj so bili množično obiskani. Na kolesarjenje ali izlet se je podalo 100 in več članov. Vodja kolesarske sekcije je še zmeraj France Zagožen, ki je že prekoračil 85. leto življenja in je nerazdružljiv s svojim kolesom. Motor društva pa je Feliks Reberšek, ki ima nedvomno veliko zaslug za tako uspešno delovanje društva.

Tudi za naslednje leto že snujejo svoje programe, kjer bodo ostali zvesti dosedanjim aktivnostim, ki so se preverile in postale sestavni del njihovega dela in življenja.

D. Naraglav

Snežna jama na Raduhi

Kot vse kaže, se bodo s turizmom začeli ukvarjati malo bolj resno tudi preboldski jamarji. Za to imajo vse pogoje, saj je prav gotovo precej ljudi, ki bi radi doživeli ogled jame na nekoliko bolj atraktiven in zanimiv način. Pogled je zaenkrat uprt na planinski masiv Raduhe nad Lučani, kjer kraljuje v njegovih nedrih že precej znana Snežna jama, ki so jo odkrili Preboldčani leta 1981 na svoje jamarsko-raziskovalnem taboru.

Že pred leti so se v to idejo o ureditvi jame za turizem — paketnega tipa zavzeli v moziški občini, vendar je sčasoma vse skupaj nekako zamrlo. S ponovno oživitvijo ideje pa so letos prišli na dan preboldski jamarji, ki so že tudi trasirali in napravili načrt ureditve

jame. Stekli pa so že tudi pogovori z Nizozemci, ki bi dan svoje ga turističnega paketa preživeli v tem koncu Zg. Savinjske doline. Seveda pa bo potrebno še precej več, da bodo besede in načrti udejanjeni. Vsekakor pa velja jama usposobiti za te namene, saj jo je že dosedaj videlo nekaj sto obiskovalcev in vsi so bili nad njo izjemno navdušeni.

Jama pa mora ostati ob vsem tem čimbolj neoskrunjena, pravijo jamarji, zato naj tudi ne bi razmišljali o elektrifikaciji, ampak bo organizirano vodenje s karbidnimi svetilkami, kar bo še prispevalo k atraktivnejšemu ogledu jame in svojstvenemu počutju obiskovalcev.

— ov —

Jamarji pred zamreženim vhodom v Snežno jama za Raduhi

Strelstvo

Prehodni pokal Juteks—Žalec '89

SD Juteks Žalec je ob 50-letnici svojega pokrovitelja DO Juteks izvedla prvo tekmovanje v streljanju z zračno puško za prehodni pokal Juteksa, ki naj bi postalo tradicionalno. Letošnjega so se udeležile ekipe: SD Kovinar Štore, SD Celje, SD Bratov Hrvatin iz Liboj, SD Slavko Šlander Šempeter in SD Juteks Žalec. Za ekipo Žalca 1 so tekmovali: Melanšek, Martinovič, Škodnik, za ekipo Žalec 2 pa: Smrkolj, Pukmajster in

Vidmajer. Rezultati ekipno: 1. SD Žalec, Juteks 1 (1113 krogov), 2. SD Kovinar Štore (1110 krogov), 3. SD Žalec—Juteks 2 (1075 krogov).

Posamežno: 1. Mladen Melanšek, SD Žalec-Juteks (374 krogov); 2. Branko Malec, SD Štore (373 krogov); in 3. Bernard Martinovič, Žalec 1 (372 krogov).

Pokale, medalje in priznanja je podelil Milan Dolar, direktor DO Juteks Žalec.

2. kolo I. rep. lige — vzhod

V drugem kolu prve rep. lige vzhod sta se v Žalcu pomerili ekipi NTU Slovenj Gradec in ekipa SD Juteks Žalec. Slednja je gladko zmagala v postavi: Melanšek, Smrkolj, Martinovič in Škodnik. Nastreljali so 1483 krogov, kar

pomeni tudi občinski rekord. Gostje so nastreljali 1457 krogov, najboljši rezultat srečanja pa je dosegel Mladen Melanšek (379 krogov), ki je izenačil državni rekord.

Turnir v Leskovcu

V Leskovcu pri Krškem je domače strelsko društvo izvedlo tekmovanje v streljanju z zračno puško za pionirke in pionirje Slovenije, ki je bilo posvečeno dnevu vrnitve vojnih izgnancev tega okoliša. Tekmovanja se je udeležilo 22 ekip, med njimi tudi ekipa iz Žalca — v sestavi: Aleš Klovár, Mateja Derstvenšek, Simon Vo-

šnjak in Kristjan Pukmajster, ki je dosegla 4. mesto. Med posamezniki je bil Aleš Klovár drugi, Mateja Derstvenšek pa peta. Rezultati ekipno: 1. SD D. Poženel — Rečica (512 krogov), 2. SD Brest Cerknica (506 krogov), 3. SD Leskovec (501 krog), in 4. SD Juteks—Žalec (500 krogov).

-jp

Šah — šah — šah

V Slovenj Gradcu bo še pred koncem meseca 42. slovensko republiško prvenstvo v šahu, ki se ga bodo udeležili tudi šahisti ŠK Žalec. Lani so osvojili odlično drugo mesto. Letos bodo skušali obdržati osvojeno mesto, saj se temeljito pripravljajo pod vodstvom kapetana ekipe Branka Pipala, ki je lani na republiškem prvenstvu opravil test za republiškega sodnika.

Šahisti ŠK Savinčan iz Šempetra so gostovali na Ljubnem, kjer so se v prijateljskem dvoboju pomerili s predstavniki Rečice na osmih deskah. Zmagali so Šempetrani s 5:3, v hitropoteznem dvoboju pa so zmagali z 32,5:31,5 točke. Ekipo Savinčana so sestavljali: Štorman, Setnikar, Skok, Peternel, Vošnjak, Grobelnik in Kišič. Povratni dvoboj bo naslednje leto v Šempetru.

Nogomet — nogomet

Žalčanov ni zapustila športna sreča

Žalski nogometaši so z novim trenerjem Vladom Glinškom po treh dobrih igrah zmagali doma proti Steklarju z 2:0 in na tujem z novincem Elan iz Novega mesta z 2:1. V predzadnji tekmi jesenskega dela prvenstva so na domačem terenu zasluženo premagali trboveljskega Rudarja z visokim

rezultatom 5:0 in se s tem uvrstili na solidno deveto mesto s tremi zmagami in štirimi neodločenimi izidi, gol razliko 15:14 in desetimi točkami.

Zadnje kolo bodo igrali v Titovem Velenju, ki je na lestvici za točko pred Žalčani.

Pionirji so se pomerili v Vrbju

Na nogometnem igrišču v Vrbju so ob krajevnem prazniku izvedli spominski turnir Jožeta ŠTRAUSA, Toneta ŠEPCA in Ota KRAJNCA, na katerem so se pomerile tri ekipe pionirjev. Zmagali

so domačini proti ekipi OŠ Petrovče z rezultatom 10:8, tretje mesto pa je osvojila druga ekipa Vrbja. Pokrovitelja turnirja sta bila TKS Žalec in ŠDP Vrbje.

Balananje

Upokojenci Žalca četrti

V Postojni je potekalo republiško prvenstvo v balinanju za upokojence, na katerem je nastopilo 16 ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa upokojencev iz Kranja,

predstavniki DU Žalec pa so osvojili odlično četrto mesto, in sicer v postavi: Jože Mariniko, Jože Čehovin, Franc Kolenc in Ivo Vene.

J. Grobelnik

Sindikalne športne igre

V minulih dneh je bilo v naši občini kar dvojje sindikalnih športnih tekmovanj.

V streljanju z zračno puško, ki je veljalo za tekmovalni in množični del iger, je nastopilo 186 strelcev in strelk iz 23 organizacij združenega dela. Moški ekipno: 1. KIL Liboje, 268 krogov, 2. Obrtniki 261, 3. Tovarna nogavic Polzela 256; posamežno: 1. Martinovič (KIL), 2. Melanšek (Obrtniki), oba 92 krogov, 3. Vaš (KIL) 89. Ekipno ženske: 1. Tovarna nogavic Polzela 207 krogov, 2. Strojna Žalec 196, 3. Občina 177; posamežno: 1. Flego (Strojna) 80 krogov, 2. Kralj (Tovarna nogavic

Polzela, 3. Vasle (Garant) 70 krogov itd.

Sindikalnega tekmovanja v košarki pa se je udeležilo 29 ekip. Vrstni red mlajši žalci: 1. VIO Žalec, 2. OOS delavcev pri obrtnikih, 3. SIP Šempeter; starejši člani: 1. SIP Šempeter, 2. Juteks Žalec, 3. AERO Šempeter; članice: 1. VIO Žalec, 2. Agrina Žalec, 3. VVZ Žalec in Tekstilna tovarna Prebold.

Do konca letošnjih sindikalnih iger je na vrsti še odbojka, nato pa bo prve dni decembra zaključek.

T. TAVČAR

Ligaški rezultati

Iz naše občine kar precej športnih ekip nastopa v raznih republiških ligah. Nekaj rezultatov:

II. republiška kegljaška liga, vzhod: Šoštanj: Hmežad 4956:5111; Tekstilna: Branik 4675:4826.

I. republiška nogometna liga, 12. kolo: Partizan/Hmežad: Rudar (Trbovlje) 5:0.

I. republiška odbojbarska liga, moški: Šempeter: Tovil Olimpija 2:3, Braslovče:Fužinar 0:3.

T. T.

Turizem

Kdaj več turistov na Dobrovljah?

Z gričevnatih Dobrovelj se v teh jesenskih dneh ponuja lep razgled po Savinjski dolini. Veter, ki se občasno zaganja skozi gozd, po cesti, ki jo ravnokar preurejajo, vrtniči odpadlo listje čudovitih barv. Travniki so še zeleni, polni živine, ki bežlja v soncu in muli sočno travo.

Kmetje iz gozda vozijo hlobovino za drva, nekateri pa tudi še sejejo zimino in grabijo listje. Sredi Dobrovelj stoji domala nov društveni dom, v katerem so trgovina, z vsem za dnevne potrebe, gostilna in mlekarna. Oskrbnica Anica Janževnikova je še mlada in dovolj krepka, da vso delo opravi sama, če pa je ob nedeljah in praznikih več gostov, dobi občasno pomoč.

Domačini imajo radi svoj dom, prostor, v katerem se odvija družabno življenje, in tu kakšenkoli tudi zapojejo, da odmeva po hribih. Večkrat se zgodi, da dom gosti tudi mladež iz Braslovč, skratka, v domu na Dobrovljah ljudem zlepa ni dolgčas.

Planinska koča — gostišče ima tudi nekaj sob, v katerih je možno prespati, prikupna oskrbnica Anica pa poskrbi za pod zob. Škoda je, da tako lepa koča, ki je tudi še v teh dneh polna lepega cvetja, za katerega zgledno skrbi oskrbnica, nima tudi kakšnih razglednic ali drugih spominkov, kajti očitno je, da bi gostje radi odnesli kaj s seboj tudi za spomin.

Dobrovlje imajo lepo lokacijo še za kakšen hotel ali gostišče, saj je kraj dovolj vabljiv in privlačen za turiste, ki se bodisi z avti pripeljejo iz Braslovč ali Nazarij ali pa pridejo po bližnjih poteh. V minulih dneh, ko je bilo sonce še dovolj močno, je bilo prijetno hoditi po gozdu, kjer je pod nogami šelestelo odpadlo listje, pa tudi z avtobusom se je možno povzpeli sem gor. Pozimi, ko zapade sneg, pa se na Dobrovljah na vse strani odpro smučišča in tako so Dobrovlje vabljive za turiste skozi vse leto.

T. L.

Oskrbnica Anica Janževnikova pred domom na Dobrovljah v minulih dneh, ko sonce še ni izgubilo moči

Se nam obetajo boljši časi?

Gostje hotela Prebold zadovoljni

Hotelirstvo v Savinjski dolini v zadnjih petih letih ni želo velikih uspehov. Slaba pobuda, čudna organiziranost in nekonkurenčen pristop pri delu niso mogli dati uspešnih poslovnih rezultatov. Gostje z gostinsko ponudbo v hotelih po Savinjski dolini niso bili zadovoljni, vendar so se v preboldskem hotelu odločili, da si bodo rekapitulacijo popravili.

Na pogovor smo se povabili k Francu Serdonerju, vodji hotela Prebold, ki je na kratko predstavil delo hotela v zadnjih dveh letih. »Povezali smo se s Kompasom, ki preko svojega nemškega oddelka OAD že tretje leto v našem hotelu organizira aktiven odhiz za goste z Nizozemske. Tem je na voljo enotedenski aranžma. Gostom omogočimo izlete v okolico, kolesarjenje, plavanje v bazenu, organiziramo pa tudi izlete v Logarsko dolino, na Ptuj in v Rogaško Slatino, po želji jim omogočimo ogled Postojnske jame in Ljubljane.« Novost hotelske ponudbe v Preboldu pa je organiziranje mladinskega turizma v kampu. Tako je mladim gostom z Nizozemske, iz Italije, Francije, Belgije in zahodne Nemčije poleg hotelske ponudbe na voljo tudi alpinistična šola v Tremerjih in vožnja s kajaki po Savinji. »Za te dejavnosti imamo organizirano strokovno vodstvo,« pravi Franc Serdoner.

V hotelu Prebold imajo za prihodnost smele načrte. Radi bi uredili kamp, tako da bi zadostoval kriteriju

za II. kategorijo. Z Brodogradiliščem iz Splita se dogovarjajo za nove aranžmane letovanja delavcev iz Istre. Za jesen pa pripravljajo zabavne večere v hotelu, kjer bodo gostovale glasbene skupine iz cele Slovenije. »Svojo ponudbo bi radi popestrili, gostom pa omogočili prijeten odhiz v naših hotelskih prostorih. Sicer pa se zavedamo, da nas v prihodnje čaka še veliko trdega dela,« je dejal Franc Serdoner.

Prav so spoznali. Rešitev je treba iskati v delu. Če pa je prihodnosti pridruži še kanček poslovnosti, rezultati ne bi smeli izostati.

B. Lobnikar

Pokal Črete

Planinsko društvo Vransko je 21. oktobra pripravilo že 17. orientacijsko tekmovanje za pokal Črete. Tekmovanje je potekalo v prelepem sončnem vremenu, ki so si ga tekmovalci in številni izletniki popestrili še s kostonjemv piknikom.

Start je bil na Vranskem, cilj pa v planinskem domu na Čreti. Tekmovanja so se udeležile vse kategorije. Tako je pri pionirjih zmagala ekipa Žalca, pri mladincih in članih pa ekipa z Vranskega.

Krvodajalstvo

ODVZEM KRV V DECEMBRU:

● **PREBOLD — 6. december od 6.30 do 13. ure**
V PROSTORIH TT PREBOLD

● **ŽALEC — 22. december od 7. do 13. ure**
V SEJNI SOBI KS ŽALEC

Krvodajalske akcije na Vranskem se je udeležilo 112 krvodajalcev, med katerimi je Jože ŽNIDARŠIČ daroval kri že 72 krat.

Postaja RK v Šempetru

Krajevna organizacija RK Šempeter sporoča, da bo 5. decembra pričela v Šempetru delovati POSTAJA RDEČEGA KRI-ŽA, kjer si bodo krajan lahko merili krvni pritisk, dobili razne strokovne nasvete, med drugim pa bodo lahko zaprosili tukaj tudi za morebitno socialno pomoč.

Postaja bo delovala vsak prvi torek v mesecu od 16. do 18. ure v prostorih KS Šempeter. Vodila jo bo medicinska sestra Pavla BREŽNIK z aktivisti RK.

Vabljeni!

Iz miličnikove beležnice

Prometne nezgode

● V naselju Prekopa je dne 16. oktobra ob 16. uri na magistralni cesti voznik osebnega avtomobila Edi ŽGEČ zaradi vožnje po levi trčil v tovorni avto Izidorja KADVINCA in se pri tem tako hudo poškodoval, da je zaradi poškodb umrl.

● Izsiljevanje prednosti je botrovalo nesreči dne 22. oktobra ob 13.50 v Malih Braslovčah, ko je prišlo do trčenja med voznikom os. avtomobila CE 254-443 Viktorjem CILENŠKOM in mladoletnim voznikom kolesa z motorjem M. S. ter njegovim sopotnikom G. R., ki sta zaradi poškodb iskala zdravniško pomoč v celjski bolnišnici.

● Zaradi nepravilnega prehitavanja voznika os. avtomobila CE 165-485 Franca GLAVNIKA se je dne 19. oktobra ob 12.25 na Polzeli pripetila nezgoda, v kateri je bila huje poškodovana kolesarka V. B. Zdravniško pomoč so ji nudili v bolnišnici v Celju.

● Dne 26. oktobra se je na Polzeli ob 13. uri zgodila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti voznika os. avtomobila LJ 586-938 Andreja NOVAKA, ki je na prehodu za pešce zbil otroka I. S. in ga pri tem hudo poškodoval, tako da so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

● Na magistralni cesti v Žalcu je 26. oktobra ob 15.45 Janez BORISŠEK z osebnim avtom LJ 610-379 izsiljeval prednost in pri tem trčil v tovorni avto KC 390-12 Ivana BERUTA. Voznik Borisšek je zaradi posledic nesreče na kraju nezgode umrl.

● Dne 6. novembra ob 18.30 je v Šempetru na magistralni cesti voznik os. avtomobila CE 156-117 Stjepan ŠUMIGA izsilil prednost vozniku avtobusa MS 690-71. Trčenje je bilo tako silovito, da je voznik ŠUMIGA umrl vkleščen v svojem vozilu.

Kljub temu da so bile vozne razmere v tem mesecu dokaj ugodne, je cesta terjala visok krvni davek nepredvidnih voznikov.

Ker je v tem mesecu lahko pričakujemo poslabšanje voznih razmer glede na prihajajoči zimski čas, opozarjamo vse voznike na previdno vožnjo.

Kazniva dejanja

Dne 13. oktobra je bila ob 10.30 v blagovnici Nama Levec zalotena pri tatvini S. Čater, ki so ji miličniki neplačano blago odvzeli in zoper njo napisali kazensko ovadbo.

Neznani storilec je dne 17. oktobra v nočnem času vlomil v osebni avto Nevenke ŠUBELJ, parkiran v bližini magistralne ceste v Gotovljah. Iz njega je odnesel komplet ključev, kar pa mu ni zadostovalo, in je nato znesel svojo jezo nad avtomobilom tako, da je hodil po pokrovu in strehi ter tako povzročil za 15.000.000 dinarjev škodo.

Vzrok za bes bo moral pojasniti pred sodiščem Milenko IVIČ, ki je 21. oktobra v popoldanskem času metal kamenje v osebni avto CE 244-213 in pri tem povzročil za trideset milijonov dinarjev škodo, ki jo bo prav tako moral povrniti.

Dne 25. oktobra je v večernih urah neznanec vlomil v osebni avto R-11 CE 251-599 Branka TURNŠKA in mu iz njega vzel čekovno knjižico z dvanajstimi čeki Ljubljanske banke. Miličniki za neznanec še poizvedujejo, oškodovanec pa s strahom pričakuje izpiske vnovčitve čekov.

Dne 2. novembra so ob 10. uri pri tatvini v žalski Nami zalotili Radojka TEPIČA, ki se bo zaradi tega znašel pred sodniki, ukradeno blago so mu zasegli in ga vrnili DO.

Dne 7. novembra pa je v isti DO na oddelku konfekcije Liman BITIČ poizkušal ukrasti hlače tako, da si jih je v kabini oblekel pod svoje, vendar ga je pri tem zalotila trgovka. Za svoj namen bo moral pred sodnike.

Pravo »dirko« je uprizoril 30. oktobra okoli 24. ure Smail BEŠIČ z ukradenim avtomobilom CE 237-395 na cesti Petrovče—Liboje, kjer ga je ustavila patrulja prometne milice Celje, vendar na znak ni hotel ustaviti. Miličniška patrulja ga je prehitela in ga ponovno ustavljala, vendar se je zaustavil šele po trčenju s službenim vozilom milice. Miličniki so nato iz pogovora z njim razbrali, zakaj ni hotel ustaviti, saj je v Puli odvzel osebni avto renault s katerim se je pripeljal do Prekope, kjer mu je zmanjkalo goriva in je vozilo zapustil. V Kapli je odvzel nezaklenjeno vozilo izpred garaže in se odpeljal do Pongraca, kjer je skušal vlomiti v stanovanjsko hišo, vendar namena ni uresničil. Odšel je do sosedu U. C., kjer je skozi odklenjeno garažo prišel v hišo in od tod v kuhinjo. Opravil je »inventuro« in odnesel 7.300.000 dinarjev ter usnjeno jakno. Lastnik se je sicer zbudil, vendar mu je storilec ušel, o dogodku pa je obvestil PM Žalec. Akcija je stekla in obrodila sadove tako, da so oškodovanci dobili nazaj svoje avtomobile in stvari, Bešiča pa so predali preiskovalnemu sodniku.

Miličniki Postaje milice Žalec so v zadnjem času obravnavali tudi skupino mlajših fantov, ki so na območju Polzele in Žalca storili 24 tatvin goriva iz avtomobilov. Prav tako pa se je v tem času povečalo število tatvin v trgovinah in tatvin koles, zato miličniki opozarjajo na primerno varovanje.

Znatno strožje kazni za kršilce predpisov

Predvideva osnutek novega zakona o varnosti v cestnem prometu

Zvezni sekretariat za promet in zveze je Skupščini SFRJ dostavil osnutek novega zakona o temeljnih varnostih v cestnem prometu z znatno višjimi kaznimi za kršilce. Predlagajo, da bi za prekoračitev dovoljene hitrosti nad 10 km/h voznik moral na kraju prekrška plačati 150.000 dinarjev v naselju, zunaj pa 100.000 dinarjev. Če bo voznik vozil do 30 km hitreje od dovoljene hitrosti, bo plačal od 200.000 do 230.000 dinarjev, če bo vozil več kot 30 km hitreje pa bo kaznovan s prepovedjo vožnje od treh mesecev do leta dni in z denarno kaznijo od 400.000 do dveh milijonov dinarjev.

Še strožji pa bo novi zakon do tistih voznikov, ki bodo sedli za volan vinjeni, bodo vozili pod vplivom mamil ali zdravil. Če bo ugotovljeno, da so že drugič v dveh letih vozili v takšnem stanju ali brez vozniškega dovoljenja ali z vpisom v njem, da ne smejo voziti, bo odrejen zapor od 15 dni do dveh mesecev, poleg tega pa bodo morali plačati še denarno kazen od 150.000 do 200.000 dinarjev. Takšno denarno kazen pa bodo morali plačati tudi pešci, če bodo hodili čez cesto pri rdeči luči na semaforju, če bodo prečkali cesto na nedovoljenem delu ceste ali se po nepotrebnem zadrževali na cesti in ovirali promet.

Dosedanji preventivni in represivni ukrepi namreč niso dali rezultatov, zato bodo nevestni vozniki, v kolikor bo namreč zakon sprejet v predlagani obliki, kaznovani kar desetkrat strožje. Res pa je tudi, da bo novi zakon dosegel namen le, če bo sprejet po hitrem postopku, saj bo sicer inflacija zopet naredila svoje in bodo tako le zaporne kazni še ustrehovale nevestne voznike, da bodo ravnali po predpisih.

V. Cerovšek

Dežurstvo na vodovodu

od 27. 11. do 4. 12. 1989 — Marko DOLINAR, Griže 35
od 4. 12. do 11. 12. — Vlado ŠUPER, Vel. Pirešica 5/e
od 11. 12. do 18. 12. — Bogdan PANTNER, Polzela 209
od 18. 12. do 25. 12. — Jakob OLIP, Pongrac 21
od 25. 12. do 3. 1. 1990 — Tone JAGER, Prebold 42, tel.: 723-097

Velja za popoldanski čas ob delavnikih, ob sobotah, nedeljah in praznikih. V času prostih dni je dežurni na sedežu DO Komunala od 12. do 12.30, sporočila pa lahko oddate tudi v nabiralnik pri sedežu DO.

Vaja Zavrh '89

V sklopu številnih aktivnosti v mesecu požarne varnosti je bila v Zavrh v KS Galicija sektorska gasilska vaja, v kateri je sodelovalo enajst gasilskih društev iz žalske in celjske občine. Vaja je imela predpostavko, da je v dveh senikih in gospodarskih poslopih izbruhnil požar zaradi strele, ki ga je bilo treba omejiti, rešiti živino (na sliki), in vse kar je bilo mogoče. Vajo sta vodila Jože Šalej in

Marjan Jovan.

Za GS Zavrh velja povedati, da so ga ustanovili letos pred štirimi meseci in da je sedaj v žalski občini že 48 gasilskih društev. V društvo je včlanjenih 31 članov in 10 članic, imajo svoj dom, ki so ga zgradili s pomočjo krajanov. V tem mesecu pripravljajo v tem društvu tudi tečaj za izprašane gasilce.

T. TAVČAR

Vse pogrebne storitve, vključno s kremacijo in ureditvijo dokumentacije

opravlja za vas
NON-STOP

IVAN STEBLOVNIK,

Parižlje 11/c

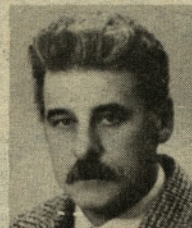
Telefon: 721-667, 721-395

ZAHVALA
Ob neizprosni izgubi našega

FRANCA VERSTOVŠKA

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v žalostnih dneh slovesa, nam pisno ali ustno izrazili sožalje; vsem, ki ste imeli Frenka radi in v srcu ohranjate spomin nanj.

Vsi njegovi

V SPOMIN
9. decembra bo minilo deset let, od kar smo za vedno izgubili

VLADA VEBRA
prof. tel. kulture iz Žalca,

velikega ljubitelja športa, ki se je zanj razdaljal in pri tem pozabljal nase. Zahvaljujemo se tenisačem in smučarjem za vsakoletni MEMORIAL, ki mu ga posvetijo, kot tudi vsem, ki mu prižigate svečke, prinašate cvetje in vam korak s spominom nanj zastane ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata in starega ata

FRANCA ROZMANA
iz Doberteše vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem in kolektivom KIL Liboje, IGM Gradnja Žalec ter Obratovalnici BASTL Ločica za pomoč, podarjeno cvetje in izraze sožalja.

Njegovi: žena Frida, hčerka Ljubica in sin Franci z družinama

Utihi je tvoj glas,
obstalo tvoje srce,
ostali so slrdovi tvojih
pridnih rok in kruto
spoznanje, da te ni več.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, ome in sestre

MARIJE OGLAJNER
iz Petrovč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, izrekli sožalje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje, s katerim ste prekrili njen zadnji dom. Prisrčna hvala govornikoma za poslovilne besede, patru Miranu za opravljen obred ter pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoči: Vsi njeni

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in babice

KARLE KOČEVAR
iz Orle vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom ter vsem prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in denar v posebne namene ter za številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna hvala dr. Cukjatiju, članom ZB NOV Gomilsko, govornikoma, g. Zidanšku za opravljen obred in pevcem za poslovilne pesmi.

Žalujoči: mož in hči Cvetka z družino

Ob boleči izgubi bližnjega nas lahko pokličete oziroma poiščete na naslovu:

JOŽEF STRAHOVNIK,
POGREBNE USLUGE,
ŽALEC, VREČARJEVA 3,
telefon: 712-703

Na uslugo smo vam ob vsakem času.
Za zaupanje se zahvaljujemo.

Programi, inženiring, servisiranje

»Elektrotehna Elzas Ljubljana za stopa kar 49 tujih proizvajalcev naj-sodobnejše računalniške opreme.

Že doslej smo na širšem celjskem območju našo tehniko uspešno prodajali, s prodajno-servisnim centrom pa želimo plasma še razširiti. V ta namen smo odkupili objekt na Šlandrovem trgu v Žalcu, ga povsem obnovili, v petek, 27. novembra pa svečano odprli. V njem bo celovita ponudba, strokovnjaki Mikropisa pa bodo kupcem poleg strokovnega nasveta in prodaje nudili tudi servisiranje. To bo pri nas prvi takšen center, ki bo oral ledino, prepričani pa sem, da bo pridobil zaupanje kupcev, pravi predstavnik Elektrotehne Branko Petrin.

V prodajno-servisnem centru, ki ga bodo vodili strokovnjaki zasebne

organizacije Mikropis, bodo nudili vse velikosti računalnikov victor, komplet igličnih in laserskih stiskalnikov fujitsu, digitizerje in platerje Calcomp, fakse panasonic, grafične postaje in računalniške mreže. Ob široki ponudbi pa je najpomembnejše še to, da bodo nudili svetovanje, inženiring in servisiranje računalniških mrež, podprtih z mrežno programsko opremo norvel in IBM pecelan. Celoten inženiring za programsko opremo na poslovnem in tehničnem področju, koriščenje tujih knjižic podatkov švicarskih datustar in fiz tehnik od strojništva do elektronike boste torej lahko našli v tem centru.

Skratka: center je pomembna pridobitev za Žalec, še posebej pa se je vesele učenci osnovne šole, ki bodo ob odprtju prejeli računalnik. jk

PROGRAMI, INŽENIRING, SERVISIRANJE
MOZIRJE — ŽALEC

Povečal se je telefonski promet

Že nekaj časa je s telefonijo v Žalcu nekaj narobe. Težko je dobiti zvezo in pogovori so večkrat prekinjeni. Odgovorni v PTT Celje so nam povedali, da se je telefonski promet v zadnjem času precej povečal, zato je žalska centrala preobremenjena. PTT Celje je že naročil dodatne spojne poti za žalsko centralo, izboljšanje pa lahko pričakujemo šele spomladi. Za to bo pač potrebna strpnost pri telefoniranju. Krajevna skupnost Žalec je pred dnevi dobila obvestilo, da ni več prostih števil v žalski centrali, kar pomeni da bo treba naročiti novo centralo. jk

MERX

SAVINJSKI
MAGAZIN
ŽALEC

Tam gori za hramom en trsek stoji,
je z grozdom obložen, da komaj drži,
sladko vince piti...

Ljubitelji žlahtne kapljice,
odslej lahko v naši vinoteki izbirate vina
po vinorodnih rajonih in okoliših.

NOVA VINOTEKA
V BLAGOVNICI »SAVINJKA«
VAS VABI NA NAKUP

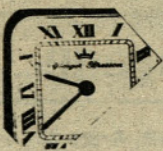
BLAGOVNICA
AGRINA
Žalec, Ilirska Bistrica

vsako nedeljo od 8. — 13. ure
na

**SEJEM
RABLJENIH
AVTOMOBILOV
in
KMETIJSKIH STROJEV**

na parkirnem prostoru
BLAGOVNICE AGRINA

UGODNI NAKUPI

NOVO!

Ekspres izdelava
vseh vrst ključev

URARSTVO — POLAJŽER

Šlandrov trg 19 Žalec

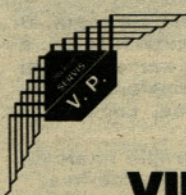
- prodaja ur
- velika izbira pasov za ure
- popravila vseh vrst ur

ZLATARSTVO
KRAGL
ŽALEC

Tradicija treh generacij

- predelava starega zlata
- izdelava po naročilu
- graviranje
- odkup starega zlata

SERVIS
ZA IZOLACIJE
Tel.: (062) 305-150

VIKTOR PAJEK

VAM SKRINJA TOČI, ROSI, LEDENI, SE NE IZKLAPLJA?
Pokličite servis za izolacije!
Tel.: (062) 305-150, 413-606

Generalno popravljamo in obnavljamo ohišja zamrzovalnikov. Tudi če se vašemu aparatu življenjska doba izteka, ga bomo usposobili, da bo deloval kot nov. Prihranite 50 % elektrike! Za opravljeno delo dobite garancijo!

DUŠAN ZAJC
Šempeter 152
tel.: 701-438

SERVIS

malih gospodinjstvih aparatov

- sesalcev, fenov, kavnihi mlincov, mikserjev, kaloriferjev...
- štedilnikov
- čiščenje in popravilo boilerjev

Se priporočam!

Nova družba z omejeno odgovornostjo

HMEZAD — DURI (bivši LIK Savinja Šempeter)

sporoča, da glede na novo organiziranost podjetja opravlja uslužnostni razrez hlodovine za vse pravne in fizične osebe.

Podrobnejše informacije na tel.: 701-113 ali 701-932

FOTOKRONIKA

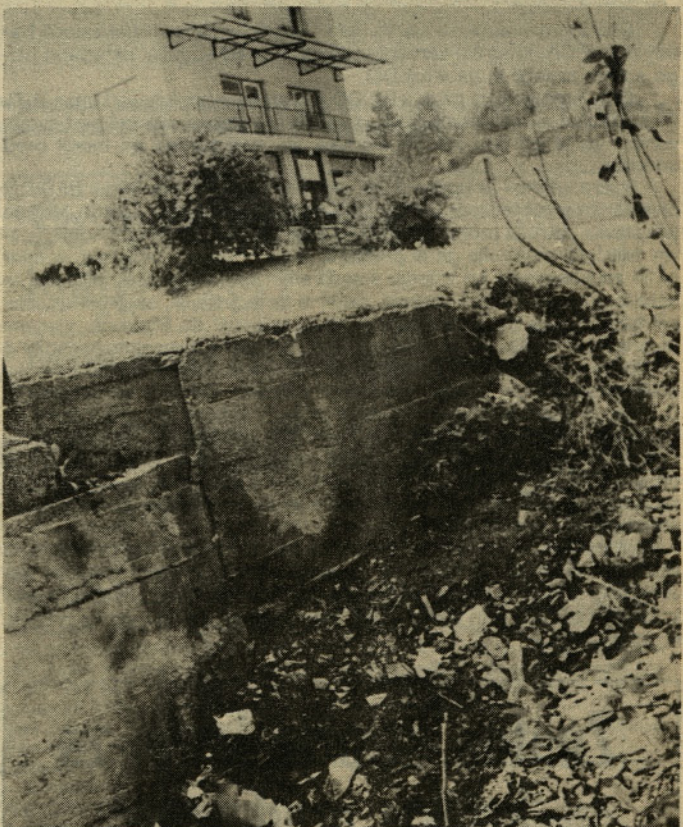
Kapitalni sulc — Uroš Jelen s Polzele in Aleš Šilc iz Titovega Velenja sta imela veliko ribiško srečo. V Savinji sta pri Podvinskem jezu ulovila 91 cm dolgega in 7 kg težkega sulca. To je letošnji prvi večji sulc, ki je bil ulovljen v Savinji, prvi pa tudi za oba ribiča, ki sta člana RD Šempeter.

T. TAVČAR

Minuli teden sta bila Boris Bizjak in Peter Debeljak, oba doma s Polzele, na evropskem tekmovanju magikov. Boris Bizjak, ki je nastopil v komični magiji, je osvojil sedmo mesto, Peter Debeljak pa je bil v manipulacijah šesti. Lep uspeh mladih Polzelanov.

T. TAVČAR

Včasih je človek jemal naravi, kolikor je potreboval za svoje življenje. Zdaj ji jemlje veliko več, vanjo pa radodarno vrača odpadke. In Galičani v tem niso nobena izjema.

Foto: L. Korber

nama

30% popust

pri plačilu z gotovino za nekatera oblačila tovarn LABOD, ALMIRA; za zimske plašče in pohištvo

- LAVATERM — novi termoform pritisk na gumb in toplota je tu
- predpraznična ponudba živil

Izletnik Šelja

IZLETNIKOVA TURISTIČNA AGENCIJA

● IZLETI ZA PRAZNIKE:

- AZURNA OBALA: MONACO—NICA—CANNES, 29. 11., 3 dni
- RIM—FIRENCE, 28. 11., 3 dni
- TOSCANA: FIRENCE—PISA—SIENA, 28. 11., 3 dni
- PRAGA, 29. 11., 3 dni
- KRAKOW—KATOWICE, 29. 11., 4 dni
- CARIGRAD, 29. 11., 4 dni
- PARIZ, 28. 11., 4 dni

● SHOPPING — IZLETI:

- SOFIJA, 2 dni
- SAN MARINO, 1 dan

● STROKOVNA POTOVANJA

- MÜNCHEN — DOM OBRT 89, 30. 11., 1 dan
- GRADEC — BOŽIČNI IN NOVOLETNI SEJEM, 9. 12.

● MINI POČITNICE ZA PRAZNIKE:

- ISTRA IN KVARNER, po 6 dni

Zaključenim skupinam nudimo ugodne pogoje! PRIJAVE IN INFORMACIJE V IZLETNIKOVI TURISTIČNI AGENCIJI ALI PO TELEFONU: 711-114, VSAK DAN, RAZEN SOBOTE, OD 7. DO 15. URE.